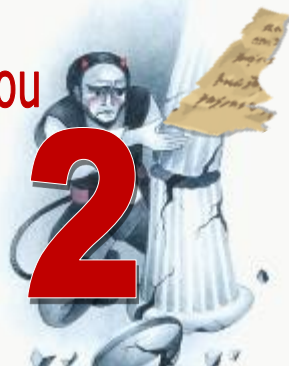

PRAGUE • CITY LINE

Turistický průvodce Prahou

Praha 2

Poznej Prahu sám

Užijte si spoustu slev a zábavy ...

Slevové kupóny

Kvíz o ceny

Mapa

Památky

Fotografie

Zajímavosti

MHD i parkování

... a další slevy uvnitř

Dům vláčků se nachází v Praze 6 na Petřinách, přímo u stanice metra A – Petřiny. Expozice je určena všem příznivcům skutečné a modelové železnice. Nenechte si ujít návštěvu zdejšího Muzea modelových železnic, jediného svého druhu v Evropě. Jeho součástí jsou kompletní sbírky železničních modelů, vyráběných v bývalé NDR. Vyhledávanou atrakcí je také 7 metrů dlouhý model pražského Negrelliho viaduktu v měřítku 1:160. Působivým kolejištěm je i realistický model úzkorozchodných tratí jižních Čech. Dům vláčků nabízí též projekci, stylové posezení a občerstvení.

Kolejiště

Muzeum modelů

Dětský koutek

Projekce

Trainsimulátor

Občerstvení

Milí přátelé,

Praha - jedno z nejnávštěvovanějších měst Evropy - má mnoho přívlastků: magická, tajemná, romantická, stověžatá. Půvab Prahy a její kouzlo vzniklo nepetržitým tisíciletým vývojem. Ulice, po kterých chodíme, často sledují obchodní stezky z dávných dob jejího vzniku. Citlivým očím a srdcím Praha odkrývá ráda svá tajemství a našim hlavním přáním je, abyste každý okamžik, který strávíte objevováním jejích krásných a tajemných zákoutí, prožili příjemně a aby toto putování zůstalo navždy zapsáno ve Vašich vzpomínkách.

Praha 2, kterou Vám chceme představit v této publikaci je zcela výjimečným místem. Propojuje se zde dávná středověká historie města s novodobými urbanistickými počiny sklonku 19.století. Žily zde významné osobnosti české historie a řada vysokých škol dává naději, že se odkaz těchto lidí neztratí. Dějiny Prahy 2 jsou plné historických událostí, které ovlivňovaly život celé země i úsměvných historek pro osvěžení. A pokud máte radši přírodu než historii, četné zdejší parky Vás přivítají svoji krásou a malebností. Zkrátka je o co stát. Pojdte tedy s námi poznávat Prahu 2 po naší naučné poznávací trase Prague City Line, kterou jsme pro Vás připravili ...

SLEVOVÉ KUPÓNY NA CESTY:

Praha je ale dnes moderní město. Proto se zde můžete i dobře bavit, skvěle najíst, tancovat, sportovat, nakupovat. A zde vám mohou pomoci naše **Slevové kupóny**. S nimi nejen ušetříte, ale objevíte místa, chuť i tajemné kouty, které byste možná normálně minuli. V tištěných turistických průvodcích najdete slevové kupóny vždy na konci průvodce a uplatníte je jejich předložením. V elektronických turistických průvodcích se slevové kupóny mění každý měsíc! Slevový kupón vytisknete nebo pokud cestujete s tablety či mobilními telefony, ukažte slevový kupón na vašem tabletu nebo mobilu a bude také uznán jako platný.

Jak používat turistického průvodce

V průvodci najdete **mapu**, která vyznačuje turistickou trasu. Tu Vám doporučujeme, jako **nejlepší cestu Prahou 2**, tak, abyste viděli vše nejdůležitější. S mapou nezabloudíte. V mapě jsou vyznačené **číselné zastávky u významných památek**, o kterých si přečtete v textu průvodce. Najdete zde také **odkazy na muzea, restaurace, hotely a další služby, které vám nabízejí slevu nebo je doporučujeme pro kvalitu služeb**. Najdete zde informace o MHD i parkování. V Praze doporučujeme k cestování využívat MHD. Dostanete se jednoduše a rychle všude, a to s autem rozhodně neplatí.

Abyste se ani chvíli nenudili: Čertovský kvíz

Cestou Vás v našem průvodci budou provázet **kvízové otázky** Prahu Správné odpovědi najdete na konci průvodce. Budete se s ním nejen bavit, ale určitě se dozvíte i něco nového.

Přejeme Vám hezký pobyt, dobrou zábavu a věříme, že se do Prahy a k našim průvodcům budete rádi vracet. Můžete s nimi poznat další místa a využít jiné slevy. Všechny průvodce stahujte na www.praguecityline.cz nebo www.praguecityline.com.

Chcete-li se tedy nyní projít Prahou, odhalit něco z jejich tajemství a kouzel, čtěte dál.

Vaše redakce Prague City Line

Slevový kupón

tento slevový kupón vás opravňuje k využití slevy

DŮM VLÁČKŮ

Kde můžete slevu využít:

DŮM VLÁČKŮ
Na Petřínách 55, Praha 6
Tel: + 420 774 715 391
info@dumvlacku.cz
www.dumvlacku.cz

20 %

ke slevě na vstupné

Podmínky slevy:

- kupón není směnitelný za hotovost

Platnost slevy: do 30.6.2017

ZÁKLADNÍCH ÚDAJE O TRASE

Začátek trasy: Karlovo náměstí

Konec trasy: Karlovo náměstí

Délka trasy: 6,5 km

Čas chůze: 3 hod 30 min

Doporučení: rozložte si na více dnů

(1) [Novoměstská radnice](#), (2) [Kostel sv. Ignáce](#) (3) [České vysoké učení technické - ČVUT](#) (4) [Kostel sv. Cyrila a Metoděje](#), (5) [Kostel sv. Václava na Zderaze](#), (6) [Tančící dům](#), (7) [Jiráskův most](#), (8) [Palackého most](#), (9) [Faustův dům](#) (10) [Emauzy](#), (11) [Kostel sv. Jana na Skalce](#), (12) [Botanická zahrada](#), (13) [Zitkovy sady](#), (14) [Podskalská celnice na Výtoni](#), (15) [Železniční most](#), (16) [Vyšehrad](#), (17) [Kubistické domy](#), (18) [Kostel Panny Marie a sv. Karla Velikého](#), (19) [Nemocnice u Apolináře](#), (20) [Kostel sv. Apolináře](#), (21) [Hrdličkovo muzeum člověka](#), (22) [Michnův letohrádek - Muzeum Antonína Dvořáka](#), (23) [Bývalý kostel a klášter sv. Kateřiny](#), (24) [Rotunda sv. Longina](#), (25) [Kostel sv. Štěpána](#)

Nové Město pražské

Historická Praha, tak jak ji dnes známe vznikla spojením čtyř dříve samostatných měst – Starého Města, Malé Strany, Hradčan a Nového Města. Čtvrtě v pořadí Nové Město bylo vybudováno jako velkolepý projekt panovníka Karla IV. (1346 – 1378), který se v druhé polovině 14. století rozhodl z Prahy vybudovat honosné a reprezentativní centrum Římské říše. Karel IV. věnoval budování Nového Města osobně velkou pozornost. Bylo to první město, které vznikalo na základě přesného urbanistického plánu a velmi rychle, což mu již v době jeho počátků zajistilo historickou i kulturní atraktivitu platnou i v dnešní době. Právě zde začalo vznikat husitské hnutí, tady bydlel jeden nejtajemnějších mágů Rudolfské Prahy magistr Edward Kelly a tady se schovávali parašutisté po atentátu na Heidricha.

Široké bulváry, rozsáhlá náměstí i mnohé majestátní církevní stavby, které jsou dnes často schovány za fasádami z 19. a 20. století jsou též, které před více než pěti sty lety dal vyměřit a vybudovat císař Karel IV. Dle některých názorů bylo vybudování Nového Města Karlem IV. promyšleno do nejmenších detailů. Panovník nejenže velkoryse načrtl předpokládaný vzhled Nového Města, ale i stanovil přesná pravidla pro jeho novou zástavbu. Překvapivě moderní nařízení například osvobodilo stavebníky od daní na dobu dvanácti let za podmínky, že zahájí stavbu do jednoho měsíce po zakoupení pozemku a do roka a půl ji dokončí. Nové domy měly být kamenné a jednopatrové, ale vý-

Nenechte si ujít

[Dům vláčků](#)

Fascinující svět železnic na vás čeká v Domě vláčků na Petřinách jen pár stanic metrem od centra

Čertovský kříž

Spolu se založením Nového Města pražského bylo v roce 1348 založeno největší pražské náměstí. Náměstí proslulo především konáním trhů s dobytčím, od kterých byl odvozen název Dobytčí trh. Od roku 1848 nese své současné jméno, které získalo na počest svého zakladatele.

(1) Jak zní jméno zmiňovaného zakladatele?

- a) Rudolf II.
- b) Karel IV.
- c) Jan Lucemburský

značné církevní i světské stavby měly právo na výjimku.

Možná jste již slyšeli o koncepci Nebeského Jeruzalému, tedy pomyslného kříže sestaveného z přesného budování významných kostelů. Tento kříž byl vytvořen pomyslnou svislou čarou mezi kostelem sv. Kateřiny a kostelem Panny Marie Na slupi a bazilikou sv. Petra a Pavla na Vyšehradě. Příčné rameno bylo tvořeno linií mezi klášterem Na Slovanech a kostelem Panny Marie a sv. Karla Velikého na Karlově. Střed kříže tvořil kostel sv. Apolináře. Ve své době byly všechny tyto kostely dominantami s osobitou architekturou, viditelné z dále. Dnes jsou často skryty za pozdější vysokou činžovní zástavbou, ale pro ty, kteří chtějí objevovat historická tajemství Nového Města toto nebude překážkou pro tajuplné hledání dnes již skryté historie.

Karlovo náměstí

GPS: 50°4'34.737"N, 14°25'11.997"E

Dopravní spojení:

Tram: 3,4,10,14,16,18,24,52,53,54,55 – Karlovo náměstí
Metro: B – Karlovo náměstí

Podrobné informace na: <http://www.praguecityline.cz/pamatky/karlovo-namesti>

Dnešní Karlovo náměstí, největší pražské náměstí a jedno z největších náměstí v Evropě s rozlohou 80 550 m², má velmi bohatou historii. Dlouhou dobu neslo název Dobytčí trh, protože tvořilo hlavní veřejné prostranství města a vlastnilo privilegium pro pořádání dobytčích trhů pro celou Prahu. Dalším významným obchodním artiklem zde byly ryby. Stávala zde slanečková bouda, kde ryby prodávali cizí obchodníci. Karlovo náměstí se stalo také krátce po

Karlovo náměstí

Víte, že?

Střípy ze života - Karel IV., český a německý král a římský císař

V temné kobce královského hradu Křivoklát, sedí na úzké pryčně teprve čtyřletý chlapec a po tváři ozářené úzkým paprskem denního světla se mu koulí jedna slza za druhou. Za dveřmi stojí urostlý muž v královské zbroji a zkoumavě chlapce pozoruje zamřížovaným okénkem.

Není často zmiňovaným faktem, že Karel IV. byl ještě jako dítě odtržen od své matky, kterou od té doby již nikdy nespátal a internován vlastním otcem na hradě Křivoklátu. Vše začalo sporem mezi královnou Eliškou, když se i se svými dětmi odstěhovala na Loket a prohlásila, že může s Václavem (jméno Karla IV. udělené mu při křtu) vládnout sama, a králem Janem Lucemburským, který vše pochopil jako **spiknutí proti němu**. Vtrhl tedy se svým vojskem na **hrad Loket**, královnu vykázal do Mělníka a syna Václava **uvěznil** na Křivoklátu, daleko z dosahu moci **české šlechty** a jeho vlastní matky.

Nad chlapcem se sklání muž v

mnišské sutaně, bere do ruky pergamen, který Karel právě dopsal a v rozhovoru, který spolu vedou zní jak latina, němčina či italština, tak francouzština. Vyborně, usměje se muž a pohladí malého prince po hlavě.

V šesti letech byl Václav poslán na vychování na francouzský dvůr, kde na počest svého kmotřence Karla IV. Sličného **přijal jméno Karel**, pod kterým ho známe dodnes. Zde se plně vrhnul na studium, naučil se číst a psát a plynně hovořit čtyřmi jazyky. Jeho vychovatelem zde nebyl nikdo jiný než Petr z Limones, budoucí **papež Klement IV.**

Šíky tyrolských žoldnéřů na pravém křídle počaly kolísat a značná přesíla lombardských těžkooděnců je zatlačovala stále více a mezi zadními voji se začala šířit panika. Skupina rytířů pod lucemburskou korouhví bojujících ve středu pole, ale proráží nepřátelské sevření a za cenu značných ztrát jim spěchá na pomoc a tvrdě udeří na nepřítele.

Když po sedmi letech Karel opustil francouzský dvůr, povolal ho **Jan Lucemburský** do

severní Itálie hájit zájmy rodu. Mladý králevic prošel ohněm mnoha bitev s lombardskými. Po slavném vítězství u **San Felice** byl v pouhých **16ti letech** už pasován na **rytíře**. Ještě než usedá na **český trůn**, účastní se postupně třech **křížových výprav** proti Litvě, bojuje ve Slezsku, obléhá Krakov, potlačuje vzpuru moravských pánů a po boku svého otce **málem zahyne** v bitvě u Kresčaku.

„Toto království jsme našli tak zrušeno, že jsme nenašli jediný svobodný hrad, který by nebyl zastaven se všemi královskými statky, takže jsme neměli, kde bychom přebývali, leč v měšťanských domech jako jini měšťané. Pražský hrad byl tak zrušeno, pobořen a rozbit, že se od časů krále Otakara II. celý sesul až k zemi. Na tom místě jsme dali nově vystavět velkánšský a krásný palác s velkým nákladem, jak je dnes kolemjdoucím patrné.“

Jak je z citace z **Karlova životopisu Víta Caroli**, který za svého života sám sepsal, jasně patrné, nečekala ho po návratu do Čech lehká práce. Dokonce se musel i znovu **naučit** svůj rodný jazyk, který po dlouhém pobytu v cizině **zapomněl**. Navíc po své **korunovací římským králem roku 1346 v Bonnu**, se přes nepřátelské území svrženého císaře Ludvíka Bavorského vrací v přestrojení za pouhého **panoše**.

Arcibiskup bere třesoucími se rukami honosně zdobenou zlatou korunu, v jejímž středu mezi mnoha rubíny a safíry spočívá jeden tm ze samotné Kristovy tmové koruny a pokládá ji na hlavu právoplatného krále.

Po svém potvrzení **českým králem roku 1347** se Karel IV. pustil do díla, ustanovil **Prahu hlavním městem říše** a nejenže vydal řadu důležitých listin tvořících novou koncepci českého státu v Evropě, ale položil také základy celé řady staveb a

institucí nesoucích dodnes jeho jméno. Připomene si tak alespoň úpravu královského paláce na Pražském hradě a budování Svatovítské katedrály s kaplí svatého Václava, založení univerzity, Nového Města pražského, kamenného mostu přes Vltavu či hradu Karlštejna, kde byly uschovány nové korunovační klenoty a ostatky svatých, jejichž horlivým sběratelem Karel IV. byl.

Nabalzamané tělo oděné do purpurových šatů a spočívajících na zlatém plátně leželo v hlavní síni Pražského hradu a tisíce poutníků se po jedenáct dní přicházelo poklonit největšímu z českých králů.

V **sobotu 29. 11. 1378 tři hodiny po západu slunce skončil Karel IV.** na zápal plic, když byl po pádu z koně upoután na lůžko se zlomenou stehenní kostí. Jeho tělo bylo nejprve **vystaveno na Pražském hradě** a posléze v čele mohutného průvodu neseno Prahou do slovanského kláštera na Novém Městě, ke sv. Jakubovi na Starém Městě a k Maltézským rytířům na Malé Straně. Na jeho vlastní přání bylo tělo **převlečeno do prostého roucha františkánských mnichů** a **16. 12. uloženo do hrobky v katedrále sv. Víta**.

Nebylo náhodou, že již nad Karlovou rakví jej přední **český kazatel Vojtěch Jaňkův** z **Režova** označil termínem **Pater patriae, tedy Otcem Vlasti**, který se časem ujal jako přívlastek navždy spojený s jeho jménem. Je zřejmé, že Karel IV. vždy považoval **Čechy** za centrum svého rodového panství a jen díky jeho uvážlivé politice, se z rozvráceného a vydrancovaného království staly pokojné a prosperující **Země Koruny České**, na čas určujících vývoj v celé Evropě.

svém založení po roce 1354 významným evropským křesťanským poutním místem. Hlavní zásluhu na tom měl císař Karel IV., který byl mimo jiné také proslulý svojí vášní pro sbírání svatých relikvií. Každoročně v době velikonočních svátků zde nechal ukazovat říšské korunovační klenoty a ostatky svatých. Ty byly poutníkům ukazovány podle předem vypracovaného řádu z dřevěné věže, která byla každoročně k tomuto účelu znovu postavena. Na konci 14. století tuto dřevěnou stavbu nahradila kamenná gotická

kaple Božího těla, kterou ovšem nechal v roce 1791 zbořit Josef II. v rámci svých reforem jako nepotřebnou. Dnešní podoba Karlova náměstí z velké části utváří jeho parková úprava. Najdeme zde staré kaštiny, platany, květinové záhony, dětské hřiště, lavičky, fontány a sochy několika významných osobností české historie – Elišky Krásnohorské, Karolíny Světlé, Jana Evangelisty Purkyně a dalších. O významných památkách na Karlově náměstí se zmíníme v následujících odstavcích.

Nenechte si ujít

[Muzem Heydrichiáddy](#)

Nevdáme se nikdy. Jme Češi. To byla poslední slova **parašutistů**, která zazněla z krypty českého pravoslavného katedrálního [chrámu sv. Cyrila a Metoděje](#)

Čertovský kríž

Karlovo náměstí je jednou z velice významných dopravních tepen metropole, je ale i vyhledávaným místem k procházkám a relaxaci. Během nich vám dělají společnosti i některé slavné osobnosti naší historie.

(2) Kterou z osobností bychom v parku na Karlově náměstí nenašli?

- a) Eliška Krásnohorská
- b) K. E. Purkyně
- c) K. H. Borovský

1. Novoměstská radnice

GPS: 50°4'42.039"N, 14°25'15.280"E

Karlovo nám. 23, Praha 2

Otevřeno:

22. dubna - 30. září út - ne 10 - 18

zavírací den - pondělí

Vstupné:

dospělí 40,-Kč, děti, studenti, důchodci 20,-Kč

Dopravní spojení:

Tram: 3,4,10,14,16,18,24,52,53,54,55 – Karlovo náměstí

Metro: B – Karlovo náměstí

Podrobné informace na: <http://www.praguecityline.cz/pamatky/novomestska-radnice>

Čertovský kvíz:

U vstupu do prostor radnice je pod číslem popisným umístěna deska, na které jsou vyraženy nejdůležitější události v dějinách radnice.

(3) Vaším úkolem je vyhledat, kdy konkrétně k pražské defenestraci došlo?

a) 15.8. 1452

b) 26.7. 1456

c) 30.7. 1419

Jednou

z dominant Karlova náměstí je rozsáhlý trakt Novoměstské radnice. Radnice je komplexem několika středověkých objektů, z nichž nejstarší pochází z doby kolem roku 1377 (část ze strany Vodičkovy ulice). V 16. století byla radnice renesančně přestavěna; na této přestavbě pracovali významní architekti jako královský architekt panovníckého rodu Jagellonců Benedikt Ried nebo Bonifác Wohlmut, který přebudoval východní křídlo radnice s dodnes zachovalou gotickou síní, radničním Mázausem, zdobeným křížovými klenbami z počátku 15. století. Dominantou radnice je veřejně přístupná radniční věž, z níž je krásný a trochu netradiční pohled na Karlovo náměstí, Vyšehrad a celé pražské panorama. Ochoz věže je ve výšce 42 metrů a vede na něj 221 schodů. Vedle vstupu na radniční věž si můžete prohlédnout jednu zajímavost a tou je kovový pražský loket – dobová délková míra ve formě železné tyče, jejíž délka je přesně jeden loket, tedy 591,4 mm.

Z historického hlediska se Novoměstská radnice zapsala do českých dějin především roku 1419 první pražskou defenestrací, kterou lze považovat za počátek husitské revoluce. Dne 30. července 1419 se procesí vedené radikálním husitským knězem Janem Želivským domáhalo u

Novoměstská radnice

radnice propuštění uvězněných stoupců učení reformátorského kazatele mistra Jana Husa. Novoměstští radní tehdy místo vyjednávání s rozbořeným davem začali z oken radnice pokřikovat výhrůžky, sem tam vyhodili nějaký ten kámen a výsledkem je dnes již obecně známá událost. Rozhněvaný dav vrhnul na radnici a vyhodil z oken na připravená kopí a sudlice několik měšťanů, dva konšely a purkmistra. Od tohoto okamžiku se historie Prahy i celé země nesla v duchu radikálních husitských bouří, které skončily až bitvou u Lipan.

Po sjednocení Prahy za vlády Josefa II. (1741 – 1790) bylo na radnici zřízeno nechvalně známé vězení a soudní budova. Zde čekal například na popravu vůdce chodského po-

Víte, že?

Zapomenutá kaple Božího těla

Tento významný sakrální objekt byl úzce spjat s Karlovou snahou o upevnění Prahy jako hlavního města Římské říše. Jednou do roka zde byly veřejnosti ukazovány říšské korunovační klenoty a zbožným císařem nashromážděné ostatky svatých z celé Evropy.

Tento den byl natolik významný a lidmi oblíbený, že soudobí kronikáři zmiňují roku 1369 kolem **100 tisíc příchozích poutníků** a v roce 1398 bylo poutníků tolik, že se ve městě prý nedostávalo **chleba**.

Původně **dřevěná stavba kostelíku** byla na samém konci 14. století nahrazena kamennou osmibokou centrální stavbou s

věncem čtvercových kaplí po obvodu. Tuto přestavbu již zadal Karlův syn **král Václav IV.**

Po skončení doby husitství byla do dvou kamenných desek vyryta **čtyři kompakтата stvrzující**, že Čechové přijímající pod obojí jsou **praví synové církve**. Po bitvě na **Bílé hoře** připadla kaple **jezuitům** a po zrušení řádu byla nakonec roku **1790 odsvěcena jako nepotřebná** a do základů **zbourána**. To byly Josefínské reformy. Zbytky kaple byly tehdy využity „účelně“ na **vydláždění chodníků**. Velká mramorová deska hlavního oltáře sloužila dokonce jako **stůl** před zájezdním hostincem za **kostelem sv. Pankráce**. Pouze desky s vyrytými **kompaktátami** byly zachráněny a dnes tvoří součást **expozice** v Muzeu hlavního města Prahy.

vstání Jan Sladký Kozina. Úsměvnou zajímavostí a pozůstatkem radniční věžeňské historie je pojmenování dvou místností v přízemí radnice, které se nazývají podle svých prvních vězňů Polévka a Jelito.

2. Kostel sv. Ignáce

GPS: 50°4'31.679"N, 14°25'15.656"E

Ječná 505/2, Praha 2

Otevřeno:

v době bohoslužeb

Dopravní spojení:

Tram: 3,4,10,14,16,18,24,52,53,54,55 – Karlovo náměstí

Metro: B – Karlovo náměstí

Podrobné informace na: <http://www.praquecityline.cz/pamatky/kostel-sv-ignace>

Chrám sv. Ignáce s původní novoměstskou jezuitskou kolejí patří mezi jedny z prvních ranně barokních staveb v Praze

a je považován za třetí největší jezuitský komplex v Evropě. Architekt Carlo Lurago si jako vzor pro jeho stavbu zvolil hlavní římský jezuitský chrám Il Gesù. Chrám vznikl v druhé polovině 17. století na místě 23 zbořených středověkých domů. Po své dostavbě byl zasvěcen patronovi a zakla-

Kostel Nejsvětějšího Srdce Páně

dateli jezuitského řádu sv. Ignáci z Loyoly. Jezuité byli známí tím, že byli dle vzoru svého zakladatele podřízení tvrdé kázní, bezpodmínečné poslušnosti a téměř kasárenskému způsobu života.

Na vrcholku průčelí kostela si můžete všimnout sochy sv. Ignáce a všimněte si také jedné ze zdejších zajímavostí, a to provedení svatozáře, která obklopuje celé světovo tělo. Tato svatozář byla ve své době chápána jako značně pobuřující. Dle církevních pravidel mohl mít svatozář kolem celého těla pouze Kristus, ale Jezuité byli řádem s tak silným postavením, že si tuto výstřednost mohli dovolit.

Na malířské výzdobě kostela se podílel Jan Jiří Heintsch a na sochařské výzdobě Matěj Václav Jäckel, jehož dílo

Víte, že?

Špatně umístěný pomník - Benedikt Roezel - botanik , který v době za květinami procestoval svět

Tento známý český botanik, spisovatel a zahradník patří k nejznámějším sběratelům orchidejí své doby. Osobně objevil více než 800 druhů kvetoucích rostlin a stromů.

Benedikt se narodil v pro mnohé nešťastný den - pátek 13. srpna 1824 nedaleko Prahy, v Horoměřicích do rodiny zahradníka premonstrátského kláštera. Navzdory tomuto datu narození byl jeho život od útlého dětství šťastný a výjimečný. Mohl se věnovat své zálibě zděděné po otci - zahradničení.

Benedikt byl navíc ambiciózní, nadaný, toužil po cestování a objevování nových druhů rostlin. A k tomuto všemu měl také předpoklady. Úžasnou paměť - měl schopnost zapamatovat si téměř cokoli, co kde slyšel. Finanční zázemí a schopnost šetřit. Perfektní znalost všech evropských rostlin a nadání na jazyky. Ovládal osm řečí a to mu bylo pouhých 22 let.

Zkušenosti se zahradničením sbíral během svého mládí v mnoha českých a evropských zahradách. Téměř všude si ho pro jeho znalosti a vášně pro rostliny cenili. Z historických dopisů např. vyplývá, že ve

Vidni v zahradnictví mu byly svěřovány „ty nejchoulostivější práce“. Měl na starosti množení vzácných a ukřutně drahých cizokrajných rostlin, dařilo se mu pěstovat nové odrůdy. Vrcholem jeho evropského putování po zahradách bylo prestižní místo vrchního zahradníka ve státní zahradnické škole v belgickém Gentu a to mu bylo 24 let.

Cesta do Ameriky

Mladého Roezla to však neuspokojovalo. Jeho ambice byly čím dál tím větší a větší. Jeho snem bylo podívat se do Ameriky, původní vlasti orchidejí, které znal a tolik miloval. A svůj sen si uskutečnil. Dne 1. března 1855 odplul z holandského přístavu Vlissing do Ameriky a měl vymyšlené i jak se tam bude žít. Založí plantáž pro pěstování ního druhé nejmilejší rostliny po orchidejích, konkurentky bavlny - metr osmdesát vysoké rostliny, s pevným stonkem, pevnými lesklými vlákny, které se dají zpracovávat na tkaní, koberce, pevná lana. Tento druh rostliny mnohé překvapí - je to obyčejná Ramie přepevná - Boehmeria tenacissima - původem z Indie, u nás byste řekli kopřiva. O ní byste ji totiž neznali snad je podle toho, že není porostlá zahavými štětinkami.

První zastávkou ve vtužené Americe byl pro Benedikta New Orleans. Odtud po několika

dnech odplul do Mexika. Nejdříve se zastavil ve městě Córdoba. Zde poprvé na americkém kontinentu sbíral rostliny, a poté celou zásilku poslal do již zmíněného belgického Gentu. Z Córdoba se vydal do hlavního města Mexika. Na okraji města v Sontekomapanu, společně se svým francouzským přítelem L. Chabém, zakoupil hostinec. Nezáhale, věnoval se pěstování ramie a brzy se stal majitelem obrovských plantáží, k tomu ještě celníkem a velitelem místního přístavu. K pěstování ramie také zkonstruoval stroj na její zpracování. Ten se mu však stal později osudným.

Psal se rok 1868. Benedikt odjel na Kubu do Havany, kde byl požádán o předvedení svého nového stroje, zda se hodí i na zpracování listů rostliny Agave americana. Bohužel společně s jedním listem byla do stroje vtažena i jeho levá ruka. Zranění bylo obrovské a musela mu být celá ruka amputována. Ztráta paže znamenala v životě Roezla obrovský zlom. Nezlomilo ho to, přestal se ale věnovat pěstování a zpracování ramie a začal konečně svůj veškerý čas věnovat sběru rostlin. Od té doby až do roku 1875 procestoval značnou část Ameriky a stal se v Evropě nejznámějším „lovcem orchidejí“. Jeho objevům začali světoví zahradníci dávat jména s přídomkem „Roezli“. Dodnes je rostlín s tímto přídomkem v botanice přes 40.

Za 23 let svého putování po Americe objevil do té doby neznámý druh lilie a nasbíral přes 1000 druhů orchidejí. Cestoval neznámými končinami severní střední i jižní Ameriky jen na koni nebo na mezkovi, bez pušky, což vzbuzovalo úžas všech, které potkal, protože Amerika v této době byla považována za velmi nebezpečnou zemi, což dokládali četné případy dostavníků, přestřelky, krádeže. I s obávami domorodci vycházel výborně, dokon-

ce tak, že ho jeden z nich zavedl k jejich posvátnému květu - modré orchideji. Roezel ji mohl převézt do Evropy, ale bohužel se ji jako jedinou přivezenou rostlinu nepodařilo rozmnožit - v Evropě její hlíza zplsnivěla a neujala se. Indiáni tvrdili, že je to proto, že se jedná o květ bohů. Nikdy jindy se tuto rostlinu nikomu nepodařilo nalézt.

Poslední zajímavostí s Roezlova života může být to, že v Mexiku se stal tak slavným, že ho sám mexický prezident před jeho odjezdem do Evropy, požádal o založení veřejných sadů v hlavním městě - dnešním Mexico City - Roezlovo kvetoucí stromořadí v ulicích zde můžete vidět ještě dnes.

Do Čech se Benedikt Roezel vrátil roku 1875, bylo mu přes padesát a usadil se na pražském Smíchově. Zemřel o 10 let později jako uznávaný botanik a spisovatel.

A proč špatně umístěný pomník?

Za to může úřední šiml. Na Karlově náměstí, kde dnes jeho pomník najdete měla stát původce socha Josefa Ressler - vynálezce lodního šroubu, ale úřednický šiml zapracoval a díky nepřesnému úřednímu zápisu se ze jména Ressler stal Roezel a omyl byl na světě. Dobové noviny o Roezlovi tehdy napsaly: „Byl to skromný muž, který kdesi v Americe nalezl orchideje a uvedl je do obchodu.“

ČVUT - Karlovo náměstí

známe hlavně z Karlova mostu. Další tak trochu mystickou zajímavostí kostela je nápis na tympanonu, který k vlastnímu textu připojuje i chronogram. V textu: MAIORI DEI GLORIAE et SANCTI IGNAZII HONORI PIAETAS EREXIT, jsou velkými písmeny vyznačeny vybrané číslice, které označují letopočet 1671, kdy byla socha sv. Ignáce umístěna na střechu kostela. Celý text pak hovoří o počtě sv. Ignáce.

3. České vysoké učení technické (ČVUT)

GPS: 50°4'34.486"N, 14°25'7.070"E
Karlovo náměstí 13, Praha 2

Otevřeno:
budova není veřejnosti běžně přístupná

Dopravní spojení:
Tram: 3,4,10,14,16,18,24,52,53,54,55 – Karlovo náměstí
Metro: B – Karlovo náměstí

Podrobné informace na: <http://www.praguecityline.cz/pamatky/ceske-vysoke-uceni-technicke-na-karlove-namesti>

Pražská technika jako nejstarší technická universita ve střední Evropě byla založena v roce 1707 dekretem Josefa I. Z počátku na ní studovalo pouze 12 chlapců, ale již na začátku 19. století měla několik set studentů a v roce 1848 skoro jeden a půl tisíce. Z tohoto důvodu

byly právě tehdy zavedeny přijímací pohovory, čímž také vzrostl univerzitě mezinárodní kredit. V roce 1869 byla škola rozdělena na českou a německou část.

Z důvodu nutnosti rozšiřování university byla po roce 1871 na Karlově náměstí vystavěna nynější budova techniky podle projektu architekta Ignáce Ullmanna v duchu novorenesance severoitalského pojetí. Střed průčelí zdobí mohutný rizalit. Dominantou interiéru je tříramenné schodiště na pískovcových toskánských sloupech. V průčelí najdete alegorické sochy představující technické vědy od Josefa Václava Myslbeka. V nikách pak jsou sochy od Antonína Poppa Věda a Práce.

4. Kostel sv. Cyrila a Metoděje

GPS: 50°4'33.642"N, 14°25'3.357"E
Resslova 9a, Praha 2

Otevřeno:
březen – říjen / úterý – neděle 9:00 – 17:00
listopad – únor / úterý – sobota 9:00 – 17:00

Vstupné:
Standardní 75 Kč
Studentské skupiny 50 Kč (s programem)
Snižené 35 Kč (studenti, důchodci, žáci I. stupně)
Rodinné 150 Kč (2 dospělí a 3 děti)
Všechny skupiny je nutno předem objednat

Dopravní spojení:
metro B stanice „Karlovo náměstí“
tram 3,4,6,7,10,14,16,18,22,24 zastávka „Karlovo náměstí“

Podrobné informace na: <http://www.praguecityline.cz/pamatky/kostel-sv-cyrila-a-metodeje>

Původní kostel zasvěcený sv. Karlu Boromejskému byl svým dnešním patronům sv. Cyrilu a Metodějovi zasvěcen až v roce 1935 poté, co byl upraven pro potřeby Československé pravoslavné církve. V této době se také stal sídlem biskupa Gorazda, který se významně zapsal do historie II.

Kostel sv. Cyrila a Metoděje

Čertovský kvíz

O slavné osobnosti není na Karlově náměstí opravdu nouze. Jednou z nich je i proslulá česká spisovatelka Karolina Světlá.

(4) V kolika letech Karolina Světlá zemřela?

- a) 52
- b) 69
- c) 73

světové války tím, že zde poskytli útočiště českým parašutistům, kteří v roce 1942 provedli atentát na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha. Sedmi parašutistům, kteří byli na tento atentát speciálně vycvičeni, se po jeho provedení nepodařilo včas opustit Prahu a v tomto kostele za pomoci pravoslavné církve získali vhodný úkryt. Říšská policie po nich okamžitě zahájila rozsáhlé pátrání, zatkla a vyslýchala velké množství osob. Výsledky vedly až k odhalení místa úkrytu parašutistů. Dne 18. června 1942 příslušníci SS a Gestapa obklíčili kostel a brzy ráno zde došlo k boji. Bojovalo se uvnitř kostela, na kůru i v kryptě. Na vnější zdi krypty jsou dodnes patrné stopy po kulcích. Protože byl tento boj od začátku ztracený, nechali si para-

šutisté své poslední

Víte, že?

Cyril a Metoděj

byli řečlonici a filosofové a bratři, kteří v devátém století přišli na Velkou Moravu, aby šířili náboženství ve srozumitelném jazyce pro všechny. Jejich misie se stala významným historickým mezníkem, neboť položili základy vlastní církve a co je možná ještě důležitější, přesvědčili přemyslovského knížete Bořivoje o politické nutnosti přijetí křesťanství a díky tomu jsme mohli do budoucna tvořit vlastní zemi.

Do historie se zapsali jako Slovanští věrozvěstové. Svatý Konstantin (Cyril) žil v letech 827 – 869. Byl to profesor filozofie v Konstantinopoli, odkud po nějaké době odešel do kláštera, kde přijal řeholní jméno Cyril. Jeho starší bratr Metoděj se narodil roku 813 a zemřel v roce 885 na Moravě. V Konstantinopoli působil jako státní úředník a až poté přijal mnišské svěcení. Do historie se

však zapsal jako první moravsko-panonský arcibiskup.

Misie na Velkou Moravu nebyla první cestou, kterou museli oba bratři absolvovat pro šíření víry. První misie Cyrila a Metoděje se uskutečnila roku 860, kdy byli vysláni byzantským císařem do Krymu. Pro naši historii byl však významný rok 862. Toho roku odeslal kníže Velké Moravy Rostislav poselstvo do byzantské říše. Žádal císaře o misionáře, kteří by vedli své bohoslužby ve slovanském jazyce, aby by se náboženství rozšířilo mezi velké množství lidí.

Na Velkou Moravu dorazili roku 863. Připravili nové písmo, jež nazvali hlaholice a veškeré liturgické knihy přeložili do staroslověnštiny. Tím na Velké Moravě položili základy vlastní církve, neboť začali šířit náboženství ve srozumitelném jazyce pro všechny. V historii církve představuje kázání ve srozumitelném jazyce jednu z velice významných událostí našich dějin.

kulky pro sebe a také je použili. Když hlavní jednotky Němců pronikly do kostela, byly již parašutisté mrtvi. Představitelé Československé církve husitské s biskupem Gorazdem v čele byli zatčeni a popraveni. Po této události byla také Československá pravoslavná církev roku 1942 dočasně zrušena.

Ze stavební historie kostela stojí za zmínku zajímavost, kdy omylem nedošlo k jeho zbourání při úpravách této oblasti v 80. letech 19. století. Tehdy byl kostel považován za dílo Kiliána Ignáce Dientzenhofera, který ale tuto stavbu ve skutečnosti jen dokončoval podle vrcholně barokního projektu architekta Pavla Ignáce Bayera. Díky tomuto omylu kostel stále stojí. Dnes je zde jasně patrný pozůstatek zmíněných novodobých terénních úprav v podobě vyvýšené terasy, která určuje hranici původního terénu. V kryptě kostela můžete navštívit muzeum Heydrichiády - období, které následovalo po úspěšném atentátu a blíže se zde seznámíte s osobami sedmi zúčastněných parašutistů.

5. Kostel sv. Václava na Zderaze

GPS: 50°4'32.008"N, 14°24'57.188"E

Resslova, Praha 2

Otevřeno:

jen při bohoslužbách

Dopravní spojení:

Metro B stanice Karlovo náměstí (dále dolu ulicí Resslova)

Tram – 3, 4, 10, 14, 16, 18, 24, 52, 53, 54, 55 – Karlovo náměstí (dále dolu ulicí Resslova)

Podrobné informace na: <http://www.praguecityline.cz/pamatky/kostel-sv-vaclava-na-zderaze>

Kostel sv. Václava na Zderaze se nachází na podobně

vyvýšeném terénu jako kostel sv. Cyrila a Metoděje na protější straně ulice. Kostelík byl postavený jako jednoduchí románská stavba v letech 1170 – 1180. V první polovině 14. století prošel gotickou přestavbou s dodnes patrným román-

ským zdívkem v severo-západním nároží lodi. U kostela dříve stával hrádek krále Václava IV., který na počátku 17. století získal řád bosých augustiniánů a ti jej přestavěli na klášter. V této době i kostel získal novou barokní podobu. V době Josefských reforem potkal klášter podobný osud jako mnohé další církevní stavby. Nejprve byl využíván jako vojenská prádelna, poté jako Svatováclavská trestnice. Ta byla roku 1893 zbořena a dnes na jejím místě stojí činžovní domy.

K tomuto místu se také váže jedna z méně známých pražských legend, podle které v těchto místech zabloudil na své vyjíždce kníže sv. Václav. Žíznicí spatřil jelena, který před ním ve skále vyhrabal pramen čisté a léčivé vody. Kníže Václav tuto studánku pojmenoval Pučka. Na jejím místě později vznikly oblíbené Svatováclavské lázně, u nichž byl v 19. století postavena restaurace s tanečním sálem. Dne 11. března 1848 se zde konalo shromáždění lidu, na které navazovaly revoluční bouře roku 1848.

Kostel sv. Václava na Zderaze

Jiráskovo náměstí

6. Tančící dům

GPS: 50°4'31.847"N, 14°24'50.951"E
Rašínovo nábřeží 1981/80, Praha 2

Otevřeno:

objekt je nepřístupný

Dopravní spojení:

Tram číslo: 14, 17 – zastávka Jiráskovo náměstí

Bus číslo: 176, 510 – zastávka Jiráskovo náměstí

Podrobné informace na: <http://www.praguecityline.cz/pamatky/tancici-dum>

Tančící dům patří, patřil a pravděpodobně ještě nějakou dobu bude patřit mezi rozporuplné stavby novodobé pražské architektury, která vznikala v devadesátých letech minulého století.

Jedni stavbu obdivují a hovoří o ní jako snad o jediné pražské budově této doby, která vyznačuje vlastního ducha; jiní hovoří o nehorázném nabourání historické fronty domu na nábřeží.

Názory se značně liší,

a možná, že právě tato názorová neshoda poukazuje na její výjimečnost, která bude budoucími generacemi vysoce ceněna, jako je tomu například u nedaleké budovy spolku Mánes, která při své dostavbě procházela podobným rozporuplným přijetím. Fakta hovořícími pro výjimečnou hodnotu Tančícího domu, o které se v tomto ohledu můžeme již dnes opřít, jsou významné ceny udělené za jeho architekturu. Nejvýznamnější je asi z roku 1997, kdy dům získal prestižní ocenění amerického časopisu Time v kategorii Design roku 1996. Neméně významná je i skutečnost, že si jej Česká národní banka nechala vyobrazit na pamětních mincích jako příklad současné budovy pro cyklus Deset století architektury. Tančící dům se také již dnes stal vyhledávaným místem turistů.

Místo, kde v letech 1992 až 1996 byla budova Tančícího domu postavena, bylo do té doby prázdné. Nacházela se zde proluka po bombardování z konce II. světové války.

Tančící dům při pohledu ze Slovanského ostrova

Dlouhou dobu si s tímto místem architekti nevěděli rady, až v roce 1992 pozemek zakoupila holandská pojišťovna Nationale Nederlanden a pro její stavbu byl ve výběrovém řízení vybrán projekt architekta chorvatského původu Vlada Miluniće, který si pro spolupráci přizval známého amerického architekta Franka O. Gehryho a britskou architektku českého původu Evu Jiříčnou. Z této vzájemné spolupráce vznikla

Nenechte si ujít

[Prague Boats](#)

Zcela výjimečný zážitek nabízí vyhlídkové plavby lodí Prahou. Na moderních lodích Prague Boats uvidíte **slavné historické památky ze zcela jiného úhlu pohledu**, než při běžné vycházce městem.

Prague river cruises

současná administrativní budova, která ve své železobetonové konstrukci skrývá devět nadzemních podlaží a dvě podlaží podzemní. V nejvyšším patře budovy je pak možné navštívit restauraci. Název Tančící dům daly budově dvě její věže, které symbolizují postavy dvou skvělých tanečníků třicátých a čtyřicátých let minulého století Freda Astaira a Ginger Rogersové. Tanečnice, kterou představuje skleněná věž, je nakročena mímě do prostoru Jiráskova náměstí a kamenný tanečník je otočen více směrem k nábřeží. Věž představující tanečníka zdobí na kopuli konstrukce z kovových trubek potažená síťovinou, pomyslně představující vlasy.

Čertovský kvíz

Po atentátu na Heydricha se rozpoutalo takřka peklo. Nacisté vyhlásili pátrání po mužích, kteří na protektora zaútočili. Parašutisté nalezli úkryt v kryptě kostela. Úkryt byl však prozrazen a po dlouhých bojích nalezli hrdinové k kryptě i svou smrt.

(5) Kterého dne parašutisté v kryptě padli?

- a) 12.5. 1942
- b) 18.6. 1942
- c) 21.7. 1942

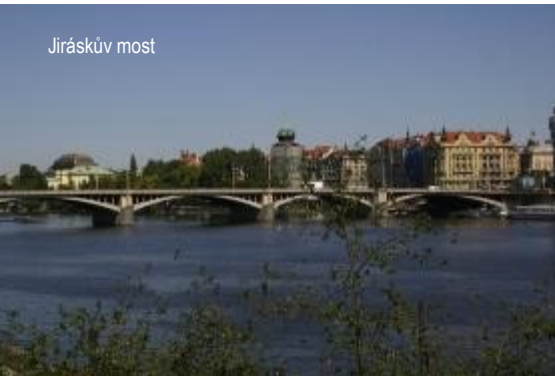
(6) Který z uvedených mužů v kryptě kostela nezemřel?

- a) Jozef Gabčík
- b) Jan Kubiš
- c) Karel Čurda

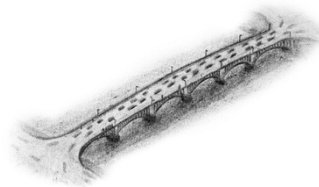
Mimo budovu Tančícího domu na tomto místě stojí za to upozornit

Jiráskův most

nábřeží. Na smíchovské straně stavbě mostu bohužel bránil Dientzenhoferův barokní pavilon, který byl proto rozebrán a měl být znovu obnoven na jiném místě. K této obnově však již nikdy nedošlo, protože se nenašla žádná pojišťovna, který by byla ochotna vzít na sebe riziko jeho přesunu a případného zničení. U pavilonu také bývala botanická zahrada, proto se dnešní sady za mostem nazývají Dientzenhoferovy.

Jiráskův most je, počítáno po proudu řeky, šestým mostem pražským. Byl postaven mezi lety 1929 – 1932 architektky Vlastimilem Hofmanem a Františkem Menclm. Konstrukce mostu je železobetonová, jeho celková délka je 310 metrů a šířka 21 metrů. Most má šest mostních oblouků a pět pilířů. Povrch vnějších stěn je z umělého kamene. Most je opatřen betonovým zábradlím a osvětlovacími stožáry. Nespornou zajímavostí z jeho stavby je skutečnost, že ve dvou jeho pilířích byly umístěny bezešvé trubky, které měly být v případě potřeby destrukce mostu naplněny náložemi. Tyto trubky byly ale v době II. světové války německými vojáky zabetonovány z obavy, že by čeští odbojářci mohli most vyhodit do povětří.

na další dominanty, spojené se jménem českého spisovatele Aloise Jiráska, který zde v žil a pracoval celých 27 let.

SOCHA ALOISE JIRÁSKA

Bronzová socha je dílem sochaře Karla Pokorného. Je umístěna v malém parčíku přímo před domem, kde spisovatel žil v letech 1903 – 1930. Právě v tomto domě Alois Jirásek dokončil svá známá díla jako je F.L.Věk, Temno, U nás a další, která známe, jak z televizních zpracování, tak ze seznamu povinné školní četby. I přesto, že mnozí z nás mají jeho postavu úzce spojenou s obdobím komunismu, sám spisovatel v době svého života komunistické myšlenky neschvaloval a naopak patřil mezi aktivní představitel realismu. V roce 1917 jako jeden z prvních podepsal Manifest českých spisovatelů, významné prohlášení podporující politické úsilí o státní samostatnost Československa.

Palackého náměstí

7. Jiráskův most

GPS: 50°4'33.242"N, 14°24'51.438"E
Jiráskovo náměstí, Praha 2

Dopravní spojení:

Tram: 14, 17 – Jiráskovo náměstí
Bus: 176, 510 Jiráskovo náměstí

Podrobné informace na: <http://www.praguecityline.cz/prazske-pamatky/jiraskuv-most>

Stavbu dalšího mostu přes řeku Vltavu v blízkosti již v té době existujícího mostu Palackého si vyžádala tíživá dopravní situace této oblasti, vyvolaná bouřlivým rozvojem pražského Smíchova. Po dlouhých úvahách byla zvolena trasa navazující na Resselovu ulici vedoucí na smíchovské

Palackého náměstí se nachází v místech historické části Prahy 2 zvané staré Podskalí a dnes patří k frekventovaným křižovatkám s důležitým tramvajovým uzlem. Samotná oblast dnešního náměstí začala vznikat po katastrofálních povodních, které zasáhly Prahu v roce 1845. Tehdy hladina Vltavy stoupla o více než 5 metrů oproti svému normálu a způsobila v této části města velké škody. V následujících letech byl proto v těchto místech uměle navýšen terén a vybudovány pevné

Čertovský kvíz

(7) Jak se jmenovala osada, která v minulosti stávala na místě kostela sv. Václava?

- Obora
- Újezd
- Zderaz

kamenné zdi s výškou od osmi do jedenácti metrů, které měly pravý břeh Vltavy do budoucna před podobnými událostmi dostatečně ochránit. Nově vzniklé náměstí bylo roku 1896 nazváno po Františku Palackém.

SOUSOŠÍ FRANTIŠKA PALACKÉHO

Monumentální sousoší bylo vytvořeno ve spolupráci sochařů Stanislava Suchardy, Aloise Dryáka a Josefa Mařatky v letech 1898 – 1902. Je umístěno na předmostí k Palackého mostu.

byl položen základní kámen mostu. Stavbou byla pověřena německá společnost Bratři Kleinvé, Schmolla a Gärtner, která stavěla dle projektu českého inženýra Josefa Reitnera a Bedřicha Münzbergera (s jeho jménem jsme se již setkali v odstavci věnovaném

budově ČVUT na Karlově náměstí).

K výstavbě mostu se vztahuje také jedna technická zajímavost – poprvé v Praze zde bylo použito k založení pilířů mostu metody kesonů. Systém kesonů pracuje na principu stejného tlaku vzduchu v kesonu i ve vodě. Díky této vlastnosti je možné se v kesonu pohybovat bez speciálního skafandru a práce na výkopu probíhají rychleji. Zvon vlastní vahou klesá do stavební jámy a po dosažení potřebné hloubky nebo podloží je vyplněn betonem a tím použit jako

8. Palackého most

GPS: 50°4'23.053"N, 14°24'53.574"E
120 00 Praha 2

Dopravní spojení:

Tram: 3,4,6,10,16,52,54 – Palackého náměstí

Bus: 176,510 - Palackého náměstí

Podrobné informace na: <http://www.praquecityline.cz/prazske-pamatky/palackeho-most>

V pořadí třetí nejstarší pražský kamenný most (po Karlově mostě a Negrelliho viaduktu) a po proudu řeky pátý most přes řeku Vltavu vznikl ze stejného důvodu jako již zmiňovaný most Jiráskův. Tímto důvodem byl bouřlivě se rozvíjející Smíchov na protějším břehu řeky a nutnost jeho spojení s tehdy ještě hustě obydleným centrem Prahy. Stavbě nezabránila ani tehdejší hospodářská krize a dne 13.května 1876

Palackého most

Pomník Fr. Palasckého

nosná část pilíře vznikající stavby.

Kamenný most se sedmi klenbami měří 228,8 m a byl uveden do provozu 22.12.1878. Po uvedení do provozu byly na mostě uloženy koleje pouliční dráhy a osobní

Víte, že?

František Palacký – vzdělanec samouk

Motto: „Byli jsme před Rakouskem, budeme i po něm.“

Každý Čech má kromě otce vlastního i některé otce další. Nebyli sice u našeho početí ani narození, přesto existují. Nazvali jsme je tak, protože si jich ceníme. Již jsme zde zmiňovali „Otec vlasti“, nyní se budeme věnovat „**Otci národa**“.

„Otec národa“ k této poctě nepřišel náhodou. Stál u obnovy národního ducha a na jeho celoživotní tvorbě a díle bylo mnohé postaveno jako na základech národa obrozeného, pokud ne přímo znovu se rodícího. Jako sadař sází stromy, aby se dočkal ovoce i on celý život vkládal do úrodné půdy národního vědomí své poznání s odkazem: „**máte dobré kořeny, silný kmen a dočkáte se úrody, když nezapomenete, kým jste a odkud pocházíte.**“ Jmenoval se **František Palacký**.

František se narodil v protestantské rodině v Hodslavicích na Moravě 14.6.1798 jako nejnadnější z 11 dětí. Studoval lyceum

v Trenčíně a v Bratislavě. Vysokoškolského diplomu mu dopřáno nebylo, ale jen díky tomu, že se odmítl stát farářem. Pesto během svého života dosáhl vlastní cílevědomou pilí znalostí a vědomostí, které by mu mohl závidět kdejaký pan profesor. Ovládl sedm řečí a vstřebal a zpracoval neuvěřitelné množství informací, které se týkaly především historie jeho milovaného českého národa.

Jeho tvůrčí zrání vycházelo zejména z doby národního obrození. Osobně se znal, spolupracoval a také čerpal z dalších velikánů - Dobrovského, Jungmanna, Čelakovského, Šafaříka, Riegra i dalších. Patřil založením mezi Staročechy a bezmezně věřil v sílu národních tradic. Celý svůj život se nepřestal intenzivně vzdělávat a pozvolna si získával svými vědomostmi obdiv a uznání v odborných kruzích i u veřejnosti. Vyrůstal z něho **uznávaný a respektovaný historik a dějepisec**, což mělo vliv i na práci, kterou zastával a pozice, které ve vědecké sféře zaujal. Hmotně byl dobře zabezpečený a mohl se tedy věnovat jen své činnosti a poslání, kterým se rozhodl dát celý svůj život.

S blízcími se událostmi a dním před revolučním rokem **1848 vstoupil do politiky**, protože z atmosféry a situace ve státě vycítil, že jeho čas nastal a je třeba přejít od slov k činům. Přes své nesporné ambice odmítl veřejné funkce a byl spíše kritikem a oponentem pokusů o státoprávní razantní řešení, ke kterému podle něho ještě nedozrál čas. Jeho přesvědčením bylo vytvoření federativního uspořádání rakouské konstituční monarchie s principy rovnosti jejich národů a práva.

Po všeobecné ztrátě iluzí z roku 1848, **po nástupu Bachova absolutismu**, byl Palacký nucen, stejně jako mnozí ostatní, slevit z idejí na nově uspořádání světa. Stáhl se do ústraní, ale ve svém odhodlání neustal. V omezeném prostředí, sledován rakouskou policií, dál usilovně pracoval tentokrát v oblasti věci veřejných. Vždy ale ve prospěch českého národa a jeho svébytnosti. Stal se jedním z vůdčích osobností **založení Národního divadla v roce 1868**, ke kterému jako první povolány Čech posvětil základní kámen.

Ale mnohem víc než základní kámen jedné stavby znamená

jeho životní dílo, které je pilířem národního vědomí. **Dokázal, že národ, jakkoliv na kolenou, nepřestává žít, může úspěšně bojovat o svou svébytnost.** Může se sklonit či ohnout, ale nesmí přestat růst. A bez vůle přežít a především bez vědomí vlastních tradic, odhodlání a síly to nelze uskutečnit.

Jeho bezesporu největším dílem jsou **Dějiny národa českého v Čechách i v Moravě**, které tvořil skoro 30 let. Nebylo mu dopřáno v dějinách české historie dál pokračovat. Dílo končí rokem 1526, smrtí Ludvíka Jagellonského v bitvě u Moháče a nástupem Habsburků na český trůn. Je to bezesporu nejucelenější a nejdrobnější přehled dějin českého národa od dob jeho počátků, tj. pověstí o éře prvých Přemyslovců až do doby začátku útlatku a dob nejtemnějších. Bez ohledu na ostatní Palackého díla, toto nad nimi vysoko ční jak svým obsahem, tak i významem. **Pokud o někom lze říci, že byl otcem národa, tak František Palacký jím v každém případě byl.** A je jím dodnes.

Zemřel 26.5.1876 v Praze a smutečnicko průvodu se účastnilo padesát tisíc plačících lidí. Komu čest, tomu čest.

automobily zde jezdily pouze po jedné straně a v jednom směru. Vozovka byla široká 7,7 m a chodníky 1,5 m. Palackého most byl sice ve své době nejširším pražským mostem, ale již od počátku se ukázalo, že tato šířka není dostatečná a okamžitě se plánovalo jeho dodatečné jednostranné rozšíření ve směru proti proudu řeky, o čemž svědčí umístění sousedí Františka Palackého v ose tohoto zamýšleného rozšíření. Všechny tyto plány vzaly za své příchodem války.

Další zajímavostí mostu, které si při jeho pozornější prohlídce snadno všimnete, jsou různé barvy stavebních kamenů celého mostu. Most byl stavěn v duchu národního obrození a byl proto vybudován z kvádrů různého zabarvení kamene v barvách národní tricolory. Modrá žula byla použita na hlavi pilířů a kvádry klenby, červený pískovec na zdi a bílý mramor pro kuželky na zábradlí mostu. Jako

Čertovský kvíz:

Naše trasa vás provede i po malebném nábřeží, ze kterého se vám naskytne nádherný výhled na vltavské mosty, Petřín a panorama Pražského hradu. Nábřeží se rozprostírá od Vyšehradského tunelu směrem k Jiráskovo mostu a bylo pojmenováno podle prvního československého ministra financí.

sochařská výzdoba zde byly vytvořeny erby Prahy a českých měst ležících na

Vltavě a Labi. Na obou nárožích byly umístěny sousoší Josefa Václava Myslbeka ztělesňující postavy z českých bájí a pověstí. Šlo o sousoší Lumír a Píseň, Přemysl a Libuše, Zábój a Slavoj a Ctírad a Šárka. Tato sousoší zde stála až do 14. února 1945, kdy se na sklonku války nad Prahou objevila skupina amerických letadel s cílem zničit dopravní komunikace sloužící německé armádě. Při tomto náletu byla poničena nejen sochařská výzdoba Palackého mostu, ale byly poničeny i mnohé další stavby Prahy 2. O některých z nich se budeme ještě zmiňovat. Pro ucelení této informace také uvedeme, že američtí piloti při tomto náletu údajně ztratili orientaci a popletli si Prahu s Drážďanami. Naštěstí, pokud se týká poničených soch na Palackého mostě, všechny dnes najdete zrekonstruované ve Vyšehradských sadech.

(8) Jakou významnou osobnost československé politické scény máme na mysli?

- a) Karel Kramář
- b) Alois Rašín
- c) Antonín Švehla

9. Faustův dům

GPS: 50°4'32.88"N, 14°25'10.92"E
Karlovo náměstí 40 -41, čp. 502, Praha 2

Otevřeno:

v době konání výstav

Dopravní spojení:

Metro: trasa B – Karlovo náměstí

Tram: 3, 4, 6, 10, 16, 18, 24, 52, 53, 54, 55 – Karlovo náměstí

Bus: 176, 510 – Karlovo náměstí

Podrobné informace na: <http://www.praquecityline.cz/pamatky/faustuv-dum>

Mnoho míst v Praze je opředené tajemstvím a záhadami. Jednu z předních příček v tomto pomyslném žebříčku si více než století drží záhadný Mladotovský palác přezdívaný Faustův dům. Zde legendy i strašidelné příběhy kolují již několik století. Dům

najdeme vedle krásné Dientzenhoferovy brány z doby okolo roku 1740, směřující do zahrady kostela sv. Jana na Skalce, o kterém ještě budeme hovořit.

Faustův dům

Po stavební stránce je Faustův dům původně gotická stavba ze 14. století, která byla později renesančně a nakonec barokně upravena architektem Františkem Maxmiliánem Kaňkou. Od druhé poloviny 16. století, kdy v roce 1590 tento dům koupil rudolfínský alchymista a šarlatán, proslulý Edward Kelly, začíná jeho tajemná historie. Edward Kelly si v domě zřídil laboratoř a prováděl zde různé alchymistické pokusy. Byl jedním z těch alchymistů, kteří o sobě tvrdili, že umí přetvořit olovo ve zlato. Jeho skutečná kariéra v Praze ovšem nebyla nijak slavná. Poté, co do Prahy přijel z Anglie, kde se dostal díky padělení listin do křížku se zákonem a katmu za to uřezal obě uši, začal mít i zde se zákonem problémy. Roku 1591 porušil císařský edikt o soubojích, byl na něj vydán zatykač a následně byl pak vězněn na Křivokláte. Po neúspěšném útěku, amputaci nohy a dalším obvinění za špionáž ve prospěch Polska na něj čekala cela v mosteckém Hněvině, kde hned následujícího roku spáchal sebevraždu. Takto neslavně skončil první známý majitel Faustova domu.

Dalším jeho majitelem, který se možná o tajemnou pověst

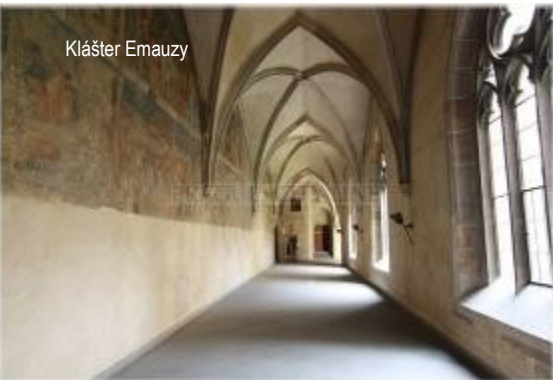

domu zasloužil mnohem více než Kelly, je hrabě Ferdinand Antonín Mladota ze Solopysk. V domě měl několik přístrojů zhotovených na principech optiky, elektřiny, magnetismu, figuríny pohyblivé se na natažené pero či samouzavírací dveře. Při jeho chemických pokusech prý šlehal plameny vysoko z oken. Celá Praha v této době hovořila o řádění ďábla v tomto domě. Záliby hraběte Mladoty však měly i praktické výsledky. Pod domem prý objevil ložisko břidlice a vyráběl z ní hned tři různé a velmi oblíbené léky. Břidlicovou vodu, olej a sůl. Používaly se na kožní nemoci a revma. Zdejší neblahou pověst dovršil někdejší kaplan sousedního kostela sv. Jana na Skalce, který zde bydlel na přelomu 19. a 20. století. Kaplan byl vášnivý sběratel

předmětů souvisejících se smrtí. Sbíral funerální předměty, lebky, zbytky šibenic a říkalo se o něm, že dokonce spí i v rakvi.

A aby toto vše ještě nestačilo, tak v době romantismu byl tento dům spojen s tajemnou legendou o Faustovi, který upsal svoji duši ďáblu. Jako důkaz k této legendě přispíval otvor ve stropě, který se dlouhou dobu nedařilo zazdíť. Zatím posledním tajemným okamžikem v historii Faustova domu je doba konce II. světové války, kdy 14. února 1945 dům těžce poškodila zápalná puma shozená při americkém náletu na Prahu. Dům ale záhadně nevyhořel. Říká se, že ho zachránilo sedm koček zazděných do základů. Jejich kostry byly po válce při opravách opravdu nalezeny. Zdá se, že díky svým obyvatelům má Faustův dům o svoji tajemnou pověst postaráno již navždy.

Kláster Emauzy

Víte, že?

Edward Talbot Kelly aneb „...když se ucho utrhne.“

Motto: „Ziskej elixir věčného mládí z májové rosy zachycené do pleny s pomocí Merkurovou.“ „Co to je zase za blábol?“ Řekl by asi dnešní čtenář bulvárů nebo divák či posluchač současných nátlakových reklamních sloganů. Inu,

někdo se z Vás nejspíš zase snaží udělat hlupáka, asi by zněla odpověď. Rytíři Kellymu se to povedlo i se samotným císařem.

Edward Kelly (nebo též Kelley) se pravděpodobně narodil 1. srpna 1555 v anglickém Denchesteru. Některé prameny uvádějí jiné datum a jiné město, ale muž obklopený tolika tajemstvími má na to asi právo.

Nepocházel z bohatých poměrů, ale při nesporné inteligenci se dostal až na Oxford, který ovšem při svém bohémství a nedostatku píle nedostudoval. Pustil se do lékárnické praxe a současně do pochybné práce v advokacii, což obojí dokazuje jeho celoživotní snahu – **rychle a jednoduše zbohatnout**. Velmi brzy ale dostal za vyučenou. Při pokusu o právníký podvod **přišel podle anglického práva o obě uši** a přitom i o část svých iluzí o snadném žití. Brzy se ale vzpamatoval a poučen začal chytřeji. Vstoupil do služeb krajana **Johna Dee**, již uznávaného astrologa, alchymisty, okultisty, mystika a mága. Jak jinak než jako jeho tajemné medium spojené s poselstvím andělů. Kelly byl pro tuto roli přímo předurčen. Podle historických zdrojů byl charizmatického až démonického zjevu a uměl dokonale využívat lidské důvěřivost.

Spolu se svým mecenášem záhy opustili Anglii a začali budovat společnou kariéru v polském Krakově, aby později **přesídili do Prahy**. Doba jim přála. Období renesance bylo živnou půdou pro „vědce“ jejich formátu a pražský dvůr, v osobě císařova osobního lékaře Tadeáše Hájka z Hájku, je přijal s otevřenou náručí. Božské seance pana Dee ani Kellyho, transmutace kovů ve zlato ale nebyly příliš úspěšné a nadějná pražská kariéra se brzy zhroutil. **Byli obviněni z čarodějnictví** a spíš nepřímo z **vyzvědačství** pro protestantskou Anglii a měli co dělat, aby stihli azyl u bohatého, důvěřivého a trochu i naivního **Viléma z Rožmberka**. Dee ale brzy ztratil punc vědce, jeho duchovní výkony asi nebyly příliš přesvědčivé a nakonec skončil v chudobě doma v Anglii. Zato Kelly s osvědčeným transmutačním podvodem proměny **kovů ve zlato** začal slavit úspěchy. Vidina bohatství přesvědčiv každého a Rožmberk ani Rudolf II. nebyli výjimkou. Kelly byl

znovu u dvora a jeho hvězda ve zase začala zářit. **Byl přijat do českých stavů, stal se rytířem a zakázky i majetky se jen hrnuly**. Sňatkem s Johanou Westonovou, bohatou anglickou krajkou z českého Mostu, zavřil svůj vstup do prostředí vyvolených a mohl být brzy „za vodou“. To by ale nesměl být Kelly, aby neprovedl hloupost.

V podstatě mu nic nechybělo. Byl vlastníkem rozsáhlých movitých majetků, včetně **Faustova domu na Novém Městě pražském**, kde s rodinou bydlel. Jeho situace byla stabilní a jeho kariéra se zdála být velmi nadějná. Ale jen s podvody nelze vydržet příliš dlouho. V kariéře potenciálního vědce úplně ustrnul, laciné triky přestaly sponzory zajímat a u dvora měl víc nepřátel než předpokládal. Na základě malicherného sporu a zakázaného souboje s královským úředníkem byl nucen znovu prchnout k osvědčenému Rožmberkovi, který ho ale tentokrát ochránit nedokázal. V Soběslavi byl jat a **stal se královským vězňem na Křivoklátdě**.

I když měl „fešácký kriminál“, přece jen duševně strádal. Rozhodl se uprchnout, ale neměl štěstí a jeho čarodějnický um úplně zklamal. **Spadl z cimbuří** a zlomil si nohu tak nešťastně, že o ni přišel. S novou, dřevěnou, byl přesto amnestován a dostal dočasný císařský pardon. To ale netrvalo dlouho a hrad Hněvín v Mostě mu měl být doživotním domácím vězením. **Znovu se rozhodl uprchnout**, ale lano opět nevydrželo. Znovu spadl z cimbuří a jeho jediná zdravá noha ho zradila. Bylo mu 40 let, byl bez prostředků, bez nadějí na návrat ke kariéře a opustila ho dřív tak nezlozná víra ve vlastní schopnosti. Podle dostupných zdrojů i podle celkem věrohodných indicií ukončil svůj život dobrovolně vlastním jedem. Bylo to pravděpodobně jediné, co mu zbylo z jeho krátké a nepřilíš úspěšné lékárnické

praxe. Zemřel jako mrzák, ve velkých bolestech, dne 1.11. 1597 a jeho hrob nebyl nikdy nalezen.

Život Edwarda Talbota Kellyho nebyl příliš dlouhý a jeho vědecký, politický, kulturní či jiný význam se zdá být zanedbatelný. Přesto jeho jméno najdeme v encyklopediích, v literatuře i v kronikách. Co bylo na tom nepřilíš významné muži tak významné? Nu, protože **všechno tajemné přitahuje pozornost** a vše nevyšetřitelné si žádá odjakživa vysvětlení. Je

ale skoro jisté, že Kelly nebyl formát Merlina či Fausta, ale jen obyčejný podvodník s nemístnými ambicemi, na které v životě nedosáhl. Dokud však bude jeho život měřený čarodějnickými a nikoliv lidskými měřítky, bude vždycky přitahovat pozornost lidí věřících v nadpřirozeno a zázraky. A to, že byl nejspíš jen kouzelníkem Davidem Cooperem 16. století, na věci nic nemění. Ale lidé chtějí být klamáni a žít v iluzích. **Proto zůstanou Kelly a jemu podobní navždy nesmrtelní**.

10. Emauz

GPS: 50°4'21.020"N, 14°25'1.397"E
Vyšehradská 49/320, Praha 2

Otevřeno:

říjen – květen: po – pá 9 – 16
červen – září: po – so 9 – 16

Vstupné:

dospělí 50,- Kč, děti, důchodci, držitelé průkazů ZTP 20,- Kč

Dopravní spojení:

Metro trasa B – Karlovo náměstí

Tram: 3, 4, 6, 10, 16, 18, 24, 52, 53, 54, 55 – Karlovo náměstí

Bus: 176, 510 – Karlovo náměstí

Podrobné informace na: <http://www.praquecityline.cz/pamatky/emauzu>

Benediktinský klášter s chrámem Panny Marie na Slovanech byl založen 14. prosince 1347, kdy papež Kliment VI. vyhověl žádosti Karla IV. a dal mu souhlas k založení kláštera se slovanskou liturgií. Klášter byl učen pro

mnichy benediktiny východního obřadu povolane z Dalmacie a Chorvatska, kteří používali jako liturgického jazyka staroslověštinu. Úmyslem císaře bylo upevnit slovanské vztahy a přispět k odstranění rozkolu mezi západní a východní církví. Byl to jediný slovanský klášter a jediné nelatinské

sružení v západním křesťanstvu Karlovy říše. Klášter se stal střediskem vzdělanosti a umění. Mezi studenty cyrilometodějského jazyka patřili i Jan Hus, Jeroným Pražský a další. Vznikla zde řada iluminovaných literárních skvostů, mimo jiné i tzv. Remešský evangeliář, který se přes Cařihrad, kam jej zaneslo husitské poselství, dostal až do korunovačního pokladu francouzských králů.

Historie Remešského evangeliáře je velmi zajímavá, a proto ji zde trochu přiblížíme. Remešský evangeliář se skládal ze dvou částí. První vznikla na Kyjevské Rusi a byla psána cyrilicí. Druhá tady v klášteře a byla psána hlaholicí (z hlaholice se později vyvinula azbuka). Obě části byly svázaný v jednu knihu, která byla poslána do Cařihradu jako dar zdejšího klášteře. Ovšem v Cařihradě tuto knihu prodali remešskému arcibiskupovi a ten ji koupil v domněni, že se jedná o originál knihy, kterou psal ještě sv. Jeroným. Takže až do počátku 18. století francouzští králové slavnostně při své korunovaci v remešské katedrále přísahali na to evangelium, které ve skutečnosti z větší části vzniklo v Emauzském klášteře. Pravdu o evangeliu se dozvěděli počátkem 18. století od ruského cara Petra I. Velikého. Když byl na oficiální státní návštěvě v Paříži a tam mu tehdy v Remeši ukázali svatý evangeliář a on samozřejmě okamžitě poznal, že se jedná o cyrilicí. Po tomto zjištění, kterému mimochodem nikdo nejprve nechtěl oficiálně uvěřit a i sám Petr I. Veliký váhal, zda má jeho pravost takto zpochybňovat a zda to nebude mít vliv na

vzájemné francouzsko-ruské vztahy, francouzští králové remešský evangeliář již nepoužili.

Klášter byl postaven v blízkosti starého farního podskalského kostelíka sv. Kosmy a Damiána, vystavěného prý sv. Václavem. Klášter s kostelem byly dokončeny a slavnostně vysvěceny arcibiskupem Očkem z Vlašimi za přítomnosti Karla IV., jeho syna Václava IV. a významných hostů 29. 3. 1372. Ten den se četlo evangelium o setkání Krista s učedníky v Emauzích, proto se objekt nazýval též Emauzy. O původu názvu Emauzy existuje i domněnka, že v místě kláštera kdysi stával zpustlý dvorec Emmahaus (dům Emin), patřící k nedalekému hrádku, v němž kdysi žila první česká královna Ema, dcera burgundského krále Konráda. Stavba stála stejně množství peněz jako Karlův most. Stavitel objektu není znám. Chrám ke cti sv. Jeronýma, Cyrila a Metoděje, Vojtěcha a Prokopa a později Panny Marie má některé architektonické prvky a figurální náměty připomínající díla dvorské stavební hutě řízené tehdy Petrem Parléřem. Připomíná ho i odvaha postavit neobyklou mohutnou síňovou budovu bez věží, zobrazenou později na starých rytinách Prahy. Stavba trvala 24 let včetně vynikající umělecké výzdoby. V levém rohu za oltářem je socha sedící Matky Boží Montserratské, při bombardování kostela v roce 1945 socha jako záznakem nebyla poškozena a byla odvezena do kostela sv. Ignáce na Karlově náměstí, odkud byla po rekonstrukci vrácena na své původní místo. Nástěnné malby se řadí mezi nej-

Klášter Emauzy

Klášter Emauzy

vzácnější památky české gotiky. Křížová chodba - ambit - je vyzdoben párovou malbou, tj. zobrazující výjevy z obou zákonů biblických. Je to druh fresky, která je evropskou raritou a nejcennější památkou zachovanou z gotického období. Za husitských bouří přešel ke kališníkům, byla zde umístěna husitská posádka, a tak byl ušetřen lidového hněvu a zničení. V 16. st. byl opatem Matoušem Benešovským proměněn v hospodu s kuželníkem a hudebníky k zábavě, na počátku 17. st. zde pár let bydlel astronom Kepler. Po Bílé hoře sem Ferdinand III. pozval španělské benediktiny, za jejichž působení došlo k důkladné barokizaci kláštera i chrámu. Tehdy byla odstraněna vysoká sedlová střecha kostela, nahrazena střechou trojdielnou a postaveny dvě průčelní nízké cibulovité věže kostela (1712). Po r. 1880 v tzv. beuronském období byl klášter s kostelem obnoven a přestavěn pro potřeby benediktinské kongregace původem z jihoněmeckého Beuronu. Nahradili většinu barokních prvků pseudogotickou strohostí zvláštního slohu, dnes zvaného beuronský. Jejich hudbymilovný opat založil zvláštní tzv. beuronskou malířskou školu a z kláštera učinil středisko církevního zpěvu podle gregoriánského chorálu. Před 2. světovou válkou byl klášter začleněn do nového urbanistického řešení nábřeží a svahu pod Emauzy arch. B. Hypšmanem, který též navrhl přístavby kláštera. 14. února 1945 byl při americkém náletu na Prahu zničen kostel. Tady při bombardování zahynula řada německých ošetřovatelek Červeného kříže. Společnost pro obnovu Emauz s podporou občanů hned po náletu zahájila zajišťující práce. Po r. 1947 byly

restaurovány poškozené gotické fresky v ambitu. V následujících letech byl postaven nový železobetonový krov. Rekonstrukční práce svěřeny prof. ČVUT Oldřichu Štefanovi. 1964 byla vypsána neanonymní soutěž pro architektonické řešení střechy a věží zničeného kostela. Ze soutěže vyšel vítězně návrh ing. arch. F. M. Černého, pod jehož vedením byla místo požadovaných věží instalována zcela moderní konstrukce, označená za *couragé*, patřící k nejhodnotnějším projevům moderní architektury v Praze: asymetrická 32 metrová skořepinová dominanta se 40 cm silnou konstrukcí z bílého betonu. Konstrukce má 4 m vysoké špiče, na jejichž pozlacení se spotřebovalo 1,3 kg 24 karátového zlata. Výška špic od země je 52 m, od římsy 32 m. Optický klam způsobuje, že jižní věž, která je blíže k řece, se zdá být vyšší, ač

Klášter Emauzy po válečném bombardování

Kostel sv. Jana na Skalce

V těsné blízkosti kláštera jistě nepřehlédnete moderní krychlové domy se skleněnou fasádou, které zde byly vystavěny i přes protesty obyvatel v letech 1968 – 1974. Paradoxem doby je, že patřily útvaru hlavního architekta města Prahy.

11. Kostel sv. Jana na Skalce

GPS: 50°4'20.238"N, 14°25'6.714"E
Vyšehradská 26, Praha 2

Otevřeno:

otevřeno v době bohoslužeb

Dopravní spojení:

Tram: 18, 24, 53, 55 – Botanická zahrada

Metro: linka B – Karlovo náměstí a dále ulicí Vyšehradská

Tram: 3, 4, 6, 10, 16, 18, 24, 52, 53, 54, 55 – Moráň

Podrobné informace na: <http://www.praguecityline.cz/pamatky/kostel-sv-jana-na-skalce>

Tento barokní kostelík patří k nejmenším barokním stavbám v Praze. V letech 1730 – 1738 byl postaven dle projektu architekta Kiliána Ignáce Dientzenhofera. Zasvěcen byl jednomu z nejoblíbenějších

patronů barokní doby, svatému Janu Nepomuckému. Jeho název také hovoří o skutečnosti, že je postaven na skále. Kilián Ignác Dientzenhofer tento nelehký skalnatý terén při své stavbě mistrně zvládnul. Výškový rozdíl mezi ulicí a kostelem spojil nádherným dvojramenným schodištěm a celý pozoruhodný dojem stavby završil dvojicí předsunutých věží, postavených nakoso.

Vnitřní prostor kostela je založen na půdoryse osmiúhelníku a na konkávních stranách. V interiéru na hlavním oltáři pak najdete dřevěnou sochu sv. Jana Nepomuckého, kterou vytvořil Jan Brokoff. Tato socha se záhy stala modelem nejstarší bronzové plastiky Karlova mostu a stala se také jakýmsi vzorem, dle něhož se v následujícím období tvořily další svatojánské sochy a sousoší u nás i v zahraničí. Klenba kostela je vyzdobena freskami od Karla Koláře z roku 1784, na nichž je zobrazeno Oslavení sv. Jana Nepomuckého.

Kostel sv. Jana na Skalce - socha sv. Jana Nepomuckého

Botanická zahrada

12. Botanická zahrada

GPS: 50°4'21.020"N, 14°25'1.397"E
Na Slupi 16, Praha 2

Otevřeno:

prosinec – leden: denně 10 – 16 (skleníky), 10 – 17 (exteriéry)
březen – listopad: denně 10 – 17 (skleníky), 10 – 18 (exteriéry)

Vstupné:

vstup do zahrady zdarma
skleníky: dospělí 25,- Kč, děti, studenti, senioři 15,- Kč,
rodinné 30,- Kč, hromadné výpravy dospělých 10,- Kč /os., hromadné výpravy dětí 5,- Kč /os., zdarma: děti do 6 let, ZTP

Dopravní spojení:

Metro trasa B – Karlovo náměstí a dále Vyšehradskou ulicí do ulice Na Slupi
Tram: 6, 18, 24, 53, 55 – Botanická zahrada

Podrobné informace na: <http://www.praguecityline.cz/pamatky/botanicka-zahrada>

Botanická zahrada Přírodovědné fakulty Univerzity Karlovy slouží nejen k výuce studentů botaniky, ale i jako odpočinkové místo turistům a obyvatelům Prahy 2. Rozkládá se na ploše 3,5 ha a najdete zde skleníkové i venkovní prostory. Ve sklenících je instalována stálá expozice tropů a subtropů

zastoupená převážně různými druhy kaktusů. Nacházejí se zde velké exempláře cykasů, kamélie, myrthy. Největší pozornost skleníky přitahují v době, kdy kvete viktorie královská (Victoria Regia), jejíž obrovité listy udrží na hladině i šestileté dítě. Z venkovní expozice je významný 130 starý exemplář jinanu dvoualokého (Ginkgo Biloba) nebo v roce 1904 založená a od té doby kontinuálně udržovaná kolekce Středoevropské květeny a expozice léčivých rostlin.

Když se procházíte touto zahradou, představte si její historii. Je téměř neuvěřitelné, že historie budování botanických zahrad v Praze sahá až do 14. století. Tehdy osobní lékárník Karla IV. Angelo z Florencie založil první pražskou botanickou zahradu na místě dnešní hlavní pošty v Jindřišské ulici. Z pěstovaných rostlin připravoval léky a masti, které pak od

Botanická zahrada

roku 1353 prodával v první pražské lékárně v domě U Anděla na Malém náměstí. Od této doby se obliba botanických zahrad na území Prahy rozšířila. Od roku 1600 měli na Malé Straně svoji zahradu jezuité. Roku 1775 nechala Marie Terezie zřídit na Smíchově botanickou zahradu v místech dnešních Dientzenhoferových sadů. Tato zahrada byla ve své době považována za nejlepší botanickou zahradu severně od Alp. Měla 9 skleníků, ve kterých se pěstovalo na 13 tisíc druhů a odrůd rostlin. Zahrada již v této době patřila pražské univerzitě. Bohužel vlivem průmyslově se rozvíjejícího Smíchova zahrada značně trpěla a v roce 1890 byla značně poškozena při povodni. Vedení univerzity proto rozhodlo o jejím přemístění do současného areálu na Novém Městě. A od této chvíle se píše historie botanické zahrady Na slupi, jak ji známe dnes. Přežila rozdělení na německou a českou část, byla zrekonstruována po válečných náletech a dnes se může chlubit nejen

krásnou zahradou, ale i nově zrekonstruovanými skleníky v letech 1996 – 1999.

Jedním z nejkrásnějších období, kdy návštěvu zahrady všle doporučujeme je jaro. V této době zde najdete množství nádherně kvetoucích azalek a rododendronů.

13. Zítkovy sady

GPS: 50°4'21.020"N, 14°25'1.397"E
128 00 Praha 2

Dopravní spojení:
metro trasa B – Stanice Karlovo náměstí (výstup Palackého náměstí)
tram:: 3, 7, 17, 52 – Výtoň

Podrobné informace na: <http://www.praguecityline.cz/pamatky/zitkovy-sady>

Zítkovy sady leží pod Emauzi a jsou ohraničeny Palackého náměstím, Rašínovým nábřežím, ulicí Dřevnou a náměstím pod Emauzi. Sady vznikly na místech posledních zbytků starého Podskalí. Nepřehlédnutelnou dominantou je zde pomník věnovaný československým legionářům a

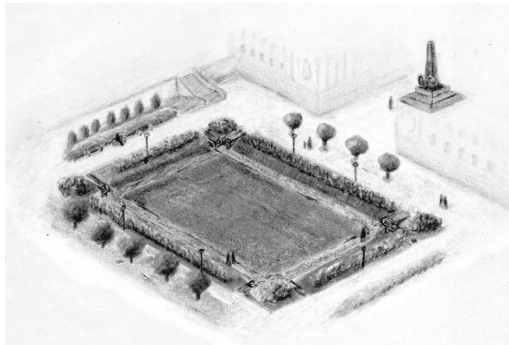

Čertovský kvíz

Součástí pomníku československých legionářů obětí I. světové války je také vysoký obelisk.

(9) Jaký nápis je umístěn pod sochami legionářů?

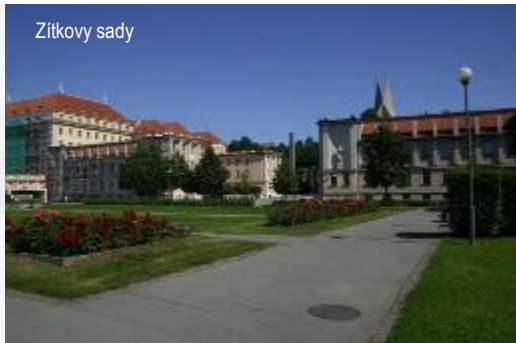
- a) K památce našich legionářů*
- b) Nikdy nezapomeneme*
- c) Praha svým vítězným synům*

obětem I. světové války. Jedná se o obnovený pomník Praha svým vítězným synům od J. Mařatky, který zde byl jako hlavní legionářský pomník postaven v roce 1931, ale za války byl zničen nacisty.

Střed pomníku tvoří 16 metrů vysoký obelisk, který byl původně architektem Josipem Plečnikem vybrán pro Pražský hrad. Jelikož se ale zlomil, prezident Masaryk jeho zbytek věnoval právě pro účely vybudování legionářského pomníku v Zítkových sadech. Výzdobu pomníku tvoří sedm legionářů. Ve středu stojí francouzský legionář s praporem, který věncí žena lipovou ratolestí. Nápisy na pomníku citují verše básníka Viktora Dyka „Opustíš-li mne, nezahynu, opustíš-li mne zahyneš“. Pak zde také najdeme jména bojišť, na kterých naši legionáři v době první světové války bojovali.

Okolí pomníku je plně upravených záhonů, které dávají tomuto místu malebný vzhled a lákají k odpočinku.

Zítkovy sady

Podskalská celnice neboli Výtoň je poslední připomínka rybářské osady zvané Podskalí. Své jméno získala díky poloze pod skalou a zaujímal oblast přibližně od dnešního Železničního mostu až po Mánes. Osada zde existovala již na sklonku

12. století; její obyvatelé získali postupně monopolní právo na obchod se dřevem, které sem bylo plaveno po Vltavě. Obchodu se tu dařilo a proto tato oblast postupně získávala

Podskalská celnice na Výtoni

14. Podskalská celnice na Výtoni

GPS: 50°4'3.863"N, 14°24'55.518"E
Rašínovo nábřeží 30/412, Praha 2

Otevřeno:

út – ne 10 – 18

Vstupné:

základní 30,- Kč, snížené 20,- Kč, rodinné vstupné 60,- Kč, skupiny ZŠ 10,- Kč /os, děti do 6 let zdarma

Dopravní spojení:

metro trasa B – Stanice **Karlovo náměstí** (výstup Palackého náměstí)

tram: 3, 7, 17, 52 – Výtoň

Podrobné informace na: <http://www.praguecityline.cz/pamatky/podskalska-celnice-na-vytoni>

Čertovský kvíz:

(10) Co je umístěno nad vstupem do Podskalské celnice

- a) Znak Nového Města pražského
- b) Reliéf znázorňující výběr mýtného na Vltavě
- c) Znak spolku Vltavan, který byl roku 1871 v Podskalí založen

z doby okolo roku 1500, nacházející se v původní výši terénu. Zde můžete pozorovat názorný příklad toho, jak vysoko se zvedl terén při regulaci Vltavy a budování nábřeží. Dnes Podskalská celnice slouží jako muzeum vorařství a zaniklého Podskalí.

15. Železniční most

GPS: 50.0669467N, 14.4133772E
128 00 Praha 2

Dopravní spojení:

metro trasa B –Karlovo náměstí (výstup Palackého náměstí)
tram: 3, 7, 17, 52 – Výtoň

Podrobné informace na: <http://www.praguecityline.cz/pamatky/zeleznicni-most>

Tento čtvrtý most přes řeku Vltavu je pozoruhodný především svojí výstavbou. Již od počátku svého vzniku v letech 1871 – 1872, kdy byl postaven společností Harkort

z Duisburgu jako jednokolejní železniční most, bylo jasné, že brzy nebude stačit vysokým nárokům na železniční dopravu. Roku 1901, po pouhých třiceti letech provozu musela být jeho konstrukce vyměněna za novou dvojkolejnou mostnicí i s chodníky po stranách. Stavbu provedly tři domácí firmy: Českomoravské strojírny, společnost Bratři Prášilové a Rustonova strojírna. Na projektční práci se podílel profesor pražské techniky ing. Jan Kolář.

Jak praví dobové prameny, způsob této přestavby se stal v Praze senzací. Přestavba tehdy proběhla takřkajíc ze dne na den. Začala 30. září v 6 hodin ráno, kdy tudy projel poslední vlak. Během následujících pěti hodin dělníci posunuli celou starou mostní konstrukci o 7,5 metru na připravované demontážní lešení. Dalších 25 minut trvalo, než byla na prázdné místo zasunuta nová konstrukce, připravená na sousedním lešení. Každý ze tří dílů o rozpětí 72 metrů vážil 560 tun. Celá tato přestavba nakonec trvala pouhých šestatřicet hodin. Příštího dne zde již vlaky opět jezdily a během stavby nemusela být dokonce přerušena ani vodní doprava. Celou tuto přestavbu tehdy sledovalo početné pražské publikum.

na významu. Již ve 14. století zde byly vystavěny čtyři kostelíky, z nichž se dodnes zachoval kostel sv. Kosmy a Damiána, těsně pod Emauzy. Největší rozkvět Podskalí zaznamenalo v 18.století, kdy se toto malé idylické místo z valné části postavené z dřevěných domků začalo měnit v plnohodnotnou městskou část plnou kamenných staveb a hospůdek s vůní dřeva připevněného k vltavským břehům a čekajícího na proclení. K tomuto účelu zde byla Podskalská celnice, starobylá instituce vybírající mýto ze dřeva připraveného pro pražský trh. Jméno vzniklo podle vytínání určitého množství dřeva ze svázaných vorů, které bylo vlastně clem. Dle dobových materiálů se jako daň vytínalo každé dvacáté dřevo z voru, což bylo přibližně osmiprocentní zdanění. Tato daň patřila nejprve vysehradské kapitule a později Novému Městu a státu. Zajímavou informací pro vás může být doba plavení vorů z Vyššího Brodu do Prahy. Trvala pouhých 6 dní.

Vzhledem k tomu, že tato oblast i přes svoji prosperitu trpěla častými povodněmi, které ohrožovaly i zbytek staré Prahy, bylo na konci 19. století rozhodnuto o vybudování vyvýšeného nábřeží, které mělo město chránit před povodňovými vlnami. Podskalí vlivem tohoto zásadního a důležitého kroku postupně vymizelo. Na místech vorařských domků vyrostly bloky několikapatrových činžovních budov a bylo zde zřízeno přístaviště parníků. Dnešní budova staré celnice je poslední stavbou, která staré Podskalí připomíná. Je to v podstatě osamělá gotická budova

Železniční most

16. Vyšehrad

GPS: 50°3'52.194"N, 14°25'3.425"E

V Pevnosti 159/5b, Praha 2

Otevřeno:

duben – říjen: denně 9.30 - 18

listopad – březen: denně 9.30 - 17

Vstupné:

Cihelná brána - jednotné vstupné 10,- Kč, zdarma: děti do 6 let,
Kasematy, sál Gorlice a gotický sklep: dospělí 30,- Kč, děti od 6 let,
studenti, důchodci 20,- Kč, rodinné vstupné (2 dospělí a 2 děti) 60,-
Kč, zdarma: děti do 6 let, Galerie Vyšehrad: jednotné vstupné 10,-
Kč

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ PAMÁTKY VYŠEHRADU

1. Táborská brána
2. Gotická brána Špička – informační centrum
3. Jedličkův ústav
4. Leopoldova brána
5. Rotunda sv. Martina
6. Kostel Stětí sv. Jana Křtitele a Kaple panny Marie Šancovské
7. Gorlice
8. Cihelná brána – expozice pevnost Vyšehrad, vstup do kasemat

Dopravní spojení:

Metro trasa C - stanice Vyšehrad

Tramvaj číslo 7, 8, 24 - stanice Albertov

Tramvaj číslo 3,7,17,16 - stanice Výtůň.

Podrobné informace na: <http://www.praguecityline.cz/pamatky/vysehrad>

Pražský Vyšehrad patří dle legend k nejpamátnejším místům české historie. Každý z nás jistě četl knížky jako jsou Staré pověsti České. Vyšehrad je právě tím místem, kde sídlil bájný kníže Krok se svými dcerami. Z vyšehradské skály pronesla kněžna Libuše slavnou věštbu Praze: „Vidím město veliké, jehož sláva hvězd se bude dotýkat...“ Na toto místo přišel Přemysl Oráč, od něhož historicky odvozoval svůj původ královský rod Přemyslovců. Dávný hrdina Bivoj sem přinesl strašlivého kance a kůň Šemík s Horymírem v sedle

9. Okrouhlá bašta sv. Václava – Letní scéna

10. Kapitulní chrám sv. Petra a Pavla

11. Vyšehradský hřbitov

12. Slavín

13. Sochy a sousoší Vyšehradu I.

13. Sochy a sousoší Vyšehradu II.

14. Galerie Vyšehrad

15. Libušina Lázeň – bývalá strážní věž

16. Staré purkrabství – komorní sál

Vyšehrad

odvážným skokem překonal vyšehradské hradby, přeplaval Vltavu a uháněl kamsi k Neumětelům.

V těchto bájích, které vycházejí z kronik Václava Hájka z Libočan, jenž znal například „naprosto přesně“ datum založení Vyšehradu – rok 682, je ve skutečnosti málo pravdy. Václav Hájek z Libočan je jedním z autorů, kteří tvořili v době 16. století, kdy bylo velmi snadné spojovat fakta s fantazií. Tehdy vznikaly krásné a hrdinné příběhy, které v pozdějších dobách rádi převzali naši obrozenci, aby jimi dokreslili tu slavnou českou historii, ale jak jsme již naznačili na počátku našeho vyprávění, bylo na nich jen málo pravdivého.

Fakta o Vyšehradu, která jsou podložena archeologickými vykopávkami, jasně hovoří o tom, že před 10. stoletím nebylo na Vyšehradě zjištěno ani slovanské hradiště, natož chrámy a katolické bohoslužby. Osobou, která položila základy ke stavbě Vyšehradu, byl náš první korunovaný král Vratislav II. (1061-1092). Důvodem tohoto počínu byl boj o investituru, tedy o právo na obsazování biskupských stolců, který právě vrcholil mezi říšským císařem Jindřichem IV. a papežem. Vratislav II. v tomto zápase podporoval císaře Jindřicha a tím se dostal do vnitřního konfliktu se svým bratrem Jaromírem, pražským biskupem. Vratislav se tehdy přestěhoval na Vyšehrad, vzdálený od Pražského hradu 4 kilometry, aby zde založil nové panovnícké sídlo nezávislé na církevní moci. Na Vyšehradě v této době vzniká panovnícký palác a dvě baziliky. Většina z těchto raných staveb podlehla zkáze nebo byla přestavěna. Do dnešních časů se nejlépe dochovala románská kamenná tumba tzv. rakev sv. Longina s ostatky tohoto světce a rotunda sv. Martina.

Druhé významné období Vyšehrad zažil v době panování Karla IV. (1346 – 1378). Karel IV. z úcty ke svým předkům vytvořil novou korunovační ceremonii, která ukládala budoucímu panovníkovi povinnost v předvečer korunovace vykonat pouť na Vyšehrad. Sám tuto pouť vykonal poprvé 1.9.1347. V této době nechal také nově zbudovat královský palác, opevnění, přestavěl kapitulní chrám sv. Petra a Pavla a dokonce zde nechal obnovit i vodovod. Během husitských válek byla většina těchto staveb zničena. Dnes můžeme obdivovat snad jen bránu Špičku, která byla součástí středověkého opevnění a obvodové zdívo strážné bašty zvané Libušina lázeň. Když se v těchto místech znovu vrátíme ke starým bájím a pověstem, tak právě Libušina lázeň byla předmětem zajímavé romantické pověsti, která vypráví o tom, že se zde kněžna Libuše koupala se svými milenci, které poté shazovala skalní proláklinou do řeky Vltavy.

Poslední historickou kapitolou, která značně ovlivnila vzhled dnešního Vyšehradu, je barokní budování vojenských pevností. Po krutých bojích 30-ti leté války a obléhání Prahy Švédy, kdy vzala za své značná část středověkého opevnění a byly vyloupeny umělecké poklady Prahy, se Habsburkové přiklonili k potřebě vybudovat novou síť vojenských pevností v Čechách i na Moravě. V této době vznikaly známé vojenské pevnosti jako je Terezín a Josefův, byla znovu opevněna města Hradec Králové nebo Olomouc. Praha mezi těmito pevnostmi zaujímala klíčové místo. Habsburkové si dobře uvědomovali, že pokud cizí vojska obsadí Prahu, může to vyústit až k odtržení Českého království od monarchie.

Vyšehrad v době budování pevností prošel velkými staveb-

ními změnami. Stal se nejlépe opevněným místem města. Stavělo se podle plánů plukovníka Inocence hraběte Contiho a Josefa Priamiho z Rovertalu. Staviteli byli Filippo Galduzzi, Carlo Lurago a Santon Bossi. Byly vybudovány vysoké cihlové hradby ve tvaru pětihranu s nárožními baštami, vstupní Táborská brána a Leopoldova brána. Na protilehlé straně Vyšehradu vznikla další brána, kterou po naší trase vycházíme na Vyšehrad, zvaná Cihelná. Po roce 1742 zde začaly být budovány kasematy. Tyto 2 metry vysoké a 1,5 metru široké podzemní chodby se střílnami ústí po několika stech metrech do obrovské místnosti o rozloze 330 m², která bývala shromaždištěm vojska. V tomto sále, dnes zvaném Gorlice, jsou uchovány originály soch z Karlova mostu.

Paradoxem barokního úsilí budování pražského opevnění je skutečnost, že všechna opevnění byla vybudována dle téměř 100 let starých vojenských projektů baštových soustav vlašského stavitele Michaela San Micheli. V 18. století byly z vojenského hlediska tyto stavby již zastaralé. K ilustraci funkčnosti opevnění můžeme zmínit války o habsburské dědictví, které necelých 15 let po dobudování pevnosti vedla Marie Terezie. V roce 1741 bez většího úsilí obsadila Prahu vojska Albrechta Bavorského, o rok později Karla Lotrinského a dva roky poté Fridricha II. Mezi hlavní důvody tohoto selhání patřily dělostřelecké útoky ze špatně chráněných okolních kopců, kterým nedokázaly hradby odolávat.

Vyšehradské kasematy se také v době pruské války v roce 1744 mohly stát zkárou celého Vyšehradu. Prusové zde při svém odchodu z Prahy uložili 133 sudů střelného prachu se záměrem vyhodit vyšehradskou pevnost do povětří. Poslední voják měl odpálit doutnáký. Zkázce unikl Vyšehrad jen díky

třem odvážným Podskalákům, kterým se podařilo doutnáký včas odstranit. Za tento hrdinský čin byli osobně vyznamenáni Marií Terezií a zároveň dostali doživotní roční rentu 200 zlatých. Vyšehradská pevnost byla nakonec zrušena až roku 1883, kdy se stal Vyšehrad součástí Prahy.

V následujících odstavcích vám přiblížíme nejzajímavější vyšehradské památky.

BAZILIKA SV. PETRA A PAVLA

Jeho věže představují hlavní vyšehradskou dominantu viditelnou zdaleka. Dnešní novogotická úprava z roku 1902 od Josefa Mockera v sobě skrývá zbytky gotického i románského zdiva. Z důležitých událostí, které jsou s tímto místem spjaté, uvedme roky 1070, kdy zde Vratislav II. založil vyšehradskou kapitulou, rok 1085 spojený s jeho korunovaci

– první královskou korunovaci českého panovníka, nebo období vlády Karla IV., který si Vyšehrad zvolil jako výchozí bod ke korunovačním průvodům českých panovníků. Z této doby je v kostele uchován vzácný deskový obraz Madony Vyšehradské, zvané Deštové. K obrazu prý v suchých obdobích chodívala procesí žádat o změnu počasí a obraz byl

Vyšehrad

svého času také součástí slavných rudolfínských sbírek. Málo známou zajímavostí tohoto chrámu jsou nepochybně jeho zvony. Jsou vytvořeny snad nejslavnějším z českých zvonářů 16. století Brikcím z Cymperka, který si za své zvonářské umění vysloužil šlechtický erb. Výzdoba Brikcího zvonů tvoří vedle biblických příběhů zcela neobvyklé motivy inspirované zemědělskými pracemi. Je zde možné vidět výjevy jako je stříhání ovcí, okopávání polí nebo dojení krav.

V bazilice sv. Petra a Pavla se dle historických pramenů měla také nacházet krypta s ostatky prvních Přemyslovců: Vratislava II., jeho bratra Konráda, Soběslava I. a II. Vykopávky ovšem dodnes tuto domněnku nepotvrdily. Současná podoba chrámu vychází z jeho poslední přestavby v letech 1902-1903 podle architekta Josefa Mockera, kdy byly vybudovány vysoké pseudogotické věže a zároveň odstraněna barokní zvonice. Reliéf tympanonu hlavního portálu vytesal Štěpán Zálešák na motivy Posledního soudu. Na průčelí chrámu je pamětní deska, která připomíná křesť 14 českých knížat v Rezně roku 845 a jistě vás také zaujme i kostelní zvonohra, která hraje několik různých melodií; vždy dle probíhajícího svátku nebo významné události. Interiér vyzdobili František a Věra Urbanovi secesními figurálními ornamenty. V presbytáři najdete fresky vídeňského malíře Karla Jobsta s výjevy ze života sv. Petra a Pavla. Josef Mocker navrhl hlavní oltář chrámu. Na oltáři ve třetí kapli najdete již zmiňovaný deskový obraz Panny Marie Dešťové. Pověst o něm také vypráví, že jej maloval sám sv. Lukáš. V první kapli vpravo se nachází tumba sv. Longina ze 12. století.

Vyšehradský hřbitov

ROTUNDA SV. MARTINA

Románská rotunda sv. Martina je nejstarší dochovanou stavbou Vyšehradu a jednou ze tří dochovaných rotund v Praze. Má v průměru šest a půl metru a obvodové zdi o tloušťce téměř jeden metr. Při pohledu na stavby této doby teprve pochopíme počátky středověkého stavitelství, které si ještě neumělo poradit

Rotunda sv. Martina

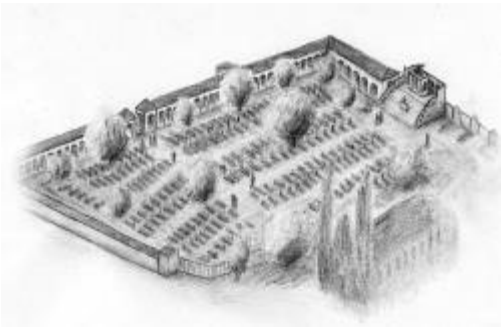
s rozložení sil a tlaků staveb. Základem klenby byl půlkruhový oblouk, který celou svou vahou dosedal na obvodové zdivo. Poté co se Vyšehrad v 17. století přeměnil na vojenskou pevnost, rotunda sloužila jako skladiště střelného prachu. Následně jí hrozila úplná zkáza, kdy měla ustoupit nové komunikaci vedoucí z Nového Města na Pankrác. Zachránil ji svými intervencemi až hrabě Chotek. Dnes již před sebou máme znovu krásně zrekonstruovanou stavbu. Zajímavostí, kterou určitě nepřehlédnete, je zazděná dělová koule nad jižním portálem, připomínající pruské obléhání Prahy v roce 1757.

BAZILIKA SV. VAVŘINCE

Základy zdí baziliky sv. Vavřínce si můžete prohlédnout v barokní rezidenci č. p. 14 v Soběslavově ulici, v bezprostřední blízkosti knížecí a královské akropole středověkého hradiště. Stavba byla původně trojloďní s příčnou lodí a půlkruhovými apsidami. Předpokládá se, že se v ní nacházela soukromá modlitebna Vratislava II. Z této baziliky pocházejí nejstarší archeologické památky Vyšehradu a těmi jsou reliéfní dlaždice s motivy sfingy, císaře Nera, gryfa a křížence psa-lva, které si zde můžete také prohlédnout. Bazilika byla v roce 1420 zničena husity a již nebyla obnovena.

VYŠEHRADSKÝ HŘBITOV A SLAVÍN

Vyšehrad, jako místo s velkým mytologickým významem, byl v 70. letech 19. století zástupci vlasteneckého spolku Svatobor v čele s Františkem Palackým vybrán jako pohřebiště nejslavnějších osobností národa. Svou dnešní podobu získal v roce 1869 a patří k nejvýznamnějším pražským hřbitovům. Mramorové hrobky na jižní a východní straně hřbitova navrhl Antonín Barvitijs a novorenesanční arkády kolem okraje hřbitova a společnou hrobku národních velikánů Slavín navrhl Antonín Wiehl. Celý hřbitov symbolizuje místo, kde odpočívají lidé, kteří vynikli nad své okolí svou záslužnou činností pro celou společnost, pro národ a vlast ve všech

Vyšehrad

oborech kultury, vědy a hospodářství.

Na vyšehradském hřbitově je pohřbeno na 600 významných osobností, jejich náhrobky jsou vynikajícími uměleckými díly. V nepřístupném oddělení pro veřejnost se pak nacházejí hroby řádových sester voršilek, bartolomějek a redemptoristek.

VYŠEHRADSKÉ SADY

Vyšehradské sady dnes patří mezi hojně navštěvovaná místa s parkovou úpravou a krásnými výhledy na Prahu. Historicky se skládají ze dvou původně soukromých parků, jimiž jsou Karlovovy a Štulcovy sady, a dále dvou zahrad – zahrady Nového probošství a zahrady Nového děkanství. Sady jsou dnes vyzdobeny četnými plastikami. Najdeme zde velká sousoší Josefa Václava Myslbeka, která sem byla přenesena z Palackého mostu. Všechna vycházejí z českého bájesloví: jde o dvojice Lumír a Píseň, Ctirad a Šárka, Zábój a Slavoj a Přemysl s Libuší. V původních Karlovových sadech se nacházejí známé Čertovy sloupy, tři kusy kamenného patrně časoměrného sloupu starých Slovanů z pohanských dob. Sloupy váží dvě a půl tuny a dohrom

Vyšehrad

Sál Gorlice

Víte, že?

Vyšehradské brány

Táborská brána a Vyšehradské tunely

Tato **ranně barokní** brána byla postavena roku **1655** při přestavbě Vyšehradu na **Barokní pevnost**. Název dostala podle silnice vedoucí z města **Tábor do Prahy**. Jednalo se vlastně o **předhradí pevnosti**.

Bránu je možné popsat jako **průchozí masivní věž** se všemožně stíženými vstupy pro **útočníky**. Takovýto vstup se nazýval **opevněním kleštovým**, protože vstupní prostor je sevřen **vystupujícími hradbami**. Nad branou je možné spatřit čtyři vpadlé střílny a na koruně brány **původní cimbuří**.

Funkce brány

Byly zde tři místnosti. **Strážnice**

pro službu konajícího důstojníka, další pro obsluhu **padací mříže** a úzká chodba pro střelce. Kolmé schody vedoucí sem ze zadní strany brány jsou **novodobější** stejně tak tak průchod pro pěší. Současná **krásně okovaná vrata** pochází z 19. století a dohromady je v nich **šest trojúhelníkových střílen**. Uprostřed průchodu ve stěnách a ve stropě se nalézají **spáry**, kterými byla spouštěna **padací mříž** neboli hřeben.

Vyšehradské tunely

Za branou se nalézá **mústek** a pod ním po obou stranách vedou **tmavá ústí novodobějších tunelů**. Tyto tunely byly oříšek pro **amatérské historiky**. Není totiž možné, aby ve vojenské pevnosti existovaly **tunely pro pěší**. A pláte se proč? Bylo by snadné využít tyto místa pro **odpalení**

hradeb a poškození pevnosti. A řešení je jednoduché. V době, kdy byl Vyšehrad vojenskou pevností, tunely zde nebyli.

Kam vedou

Vyšehradské tunely zde byly vyhloubeny až ve **20 století** a to pro usnadnění cesty z **Podolí do Nuslí**. Doleva je možné projít podél nemocnice k **podolské vodárně**. Doprava je možné dojet do **parku Lumírovovy sady**.

Brána Špička

Za **vyšehradskými tunely** směrem k pevnosti se nacházejí zbytky kdysi stavebního **skvostu**. Stávala zde totiž **mohutná brána Špička** s devíti věžičkami. Dnes zde najdeme pouze **zbytky** původní věže a v nich útulnou kavárničku s krbem.

Špička byla **masivní** vrcholně gotická **průjezdná** brána vystavěná jako předhradí v době vlády **Karla IV.** **Mohutnost** brány a opevnění na ni navazující **překonávaly** svým charakterem svoji dobu. Odborníky je považována za **symbol** předhusitské architektury. Na starých mapách a dřevorytech z roku 1552 je její mohutnost **jasně patrná**. V polovině 17. století byla **zbořena** a zbyl z ní pouze základ pravého pilíře.

Stavební klenot

Korunu brány věncilo hrázděné (trámová konstrukce vyplněná zdířem) podsebití s **devíti věžičkami**, podle kterých dostala stavba zřejmě svoje **jméno**. Před branou byl příčný široký a hluboký **příkop s padacím mostem**. Za příkopem se nalézala takzvaná **vlčí jáma**, která se při zdvihání mostu **odkryla**. O této brány vedly v obou směrech hradby s **cimbuřím**, přerušované po 60 metrech čtverhrannými **věžemi**. Výjezd z brány zajišťovala **dvoukřídlá těžká vrata** a po jejich zavření se objekt stal samostatnou

pevností.

Kde je možné Špičku vidět

Pro zvidavé oči je možné dnes vidět, jak Špička **vypadala** na pražském vrchu Petřín. Vedle rozhledny stojí turisty a dětmi **hojně navštěvované** zrcadlové bludiště. Málokdo, ale ví, že budova je právě postavena podle brány Špička. Další možnost je navštívit muzeum hlavního města Prahy a prohlédnout si **maketu brány**, kterou zde vystavují.

Leopoldova brána

A ještě nám zbývá: Leopoldova brána - tato brána postavená v roce **1669** v raně barokním stylu, nese jméno rakouského císaře **Leopolda**. Brána je ozdobena štítem s římsami nesoucími **kamenické artefakty** v podobě dvou ležících **lvů** a třemi erby z **pískovce**. Uprostřed ve vystouplém arkýři jsou dvě střílny a všemu kraluje **orlice** na vrcholu. Před vstupem je umístěna do stran **posuvná mříž** na kolečkách, která se na noc zavírala a zamykala.

Funkce brány

Ještě dnes je možné si všimnout zdvojených **otvorů** pro klady, kterými se ovládal **padací most**. Spodní otvory jsou od mostu **původního**. Horní otvory zdvihaly most **kratší** a to z důvodu, aby šla zavřít **kovová mříž**. Z pohledu vojenského nebyla brána nikdy **dostavěna** a do střelecké komory se lezlo po **žebříku** a nebo z pojiždné plošinky.

Zajímavost

V době napoleonských válek bylo usouzeno, že brána není **obranyschopná**. Velení pevnosti se proto rozhodlo vstupy **zardít**. Do hradby na severní straně byl **prorazen** průchod pro pěší, ke kterému vedl **dřevěný mústek**. V době postavení dolní **Cihelné brány** se zprovoznila silnice skrze Vyšehrad a Leopoldova brána byla opětovně **odezděna**.

Vyšehradské tunely

Cihelná brána

Někdy také nazývána Nová je empírová stavba z roku 1841. Dal ji postavit pražský místodržící Karel Chotek v souvislosti s budováním silnice přes Vyše-

hrad. **Obranou funkci tedy nikdy neměla.** Je odtud také vstup do vyšehradských **kasemat** a sálu zvaného **Gorlice**, který měl sloužit jako shromaždiště vojáků, sklad potravin a munice.

mady měří 6 metrů. Materiál granodiorit se nikde v blízkosti nenachází a při ozáření sluncem vydává lehký zápach síry. Není tak divu, že je opředěn mnoha pověstmi. Nejznámější z nich je patrně o vyšehradském kanovníkovi, který jako nenapravitelný karbaník začal hrát karty s čertem. Zamotal se tak do nešťastné sázky, která zněla asi takto: Jestliže čert přinese do zdejšího kostela žulový sloup z petrského chrámu v Římě dříve, než kněz odslouží na Vyšehradě mši, duše kanovníkova propadne peklu, jestliže se však čert na své vzdušné pouti opozdí, bude to znamenat, že nedodržel slib a kněz se zachrání před ohněm pekelným. Čert za vydatného příspěví svatého Petra sázku o pár chvil prohrál a vztekle mrštil sloupem na střechu kostela, až se propadl a rozlomil na tři kusy, které zde máme dodnes.

Ve Štulcových sadech najdete jezdecký pomník sv. Václava od Jana Jiřího Bendla z roku 1678, který původně stával na Václavském náměstí uprostřed kašny.

Kubistický dům v Neklanově ulici

17. Kubistické domy

Podrobné informace na: <http://www.praguecityline.cz/prazske-pamatky/kubisticke-domy>

Dalšími významnými stavebními památkami Nového Města jsou jeho kubistické domy. My se o nich zmiňujeme právě zde v Neklanově ulici č. 30, kde se jeden z nich nachází. Další z nich najdete v oblasti bývalého Podskalí na Rašínově nábřeží č. 6,

8 a 10 a v Libušině ulici č. 3 – dům, který má různá průčelí do ulice i do zahrady. Další tři domy jsou na nábřeží před vyšehradským tunelem. Tyto domy projektoval architekt Josef Chochola, který byl mezi jiným činovníkem Klubu Za

Víte, že?

Zahrada Ztracenka

Odlehlá zahrada na **albertovských svazích**, která byla po mnoho let označována jako ztracená, je po dlouholeté rekonstrukci opět otevřena veřejnosti. **Ztracenka se stala nádherným klidným místem** v centru Prahy, které návštěvníkům nabízí příjemný odpočinek v prostředí **italské zahradní architektury**. Během relaxace se před vámi rozprostře jedinečný výhled na **Albertov, Podskalí a nedaleký Vyšehrad**.

Ačkoliv je zahrada Ztracenka situována v centru Prahy, představuje díky své jedinečné poloze místo, které je zcela **odproštěné od ruchu velkoměsta**. Návštěvníci ji proto vyhledávají nejen **ke klidným procházkám**, ale hlavně **k odpočinku**. Za historii zahrady se ohlédneme **do 18. století**. Nebyla však založena jako zahrada, ale spíše jako **sad a vinice**. V období socialismu fungovala Ztracenka jako **dětské hřiště**.

Rekonstrukce

Vydejme se ještě do doby před rekonstrukcí, kdy byla zahrada **ve velmi dezolátním stavu**. V té době se zde nacházel **zarostlý, neudržovaný svah**, na kterém se klikatilo několik cestiček. Staré stromy musely být vykáceny a následně byly vysazeny zcela nové dřeviny. Zahrada prodělala náročnou **čtyřletou rekonstrukci**.

Celkové úpravy se vyšplhaly na 25 milionů korun. A dnes se zde můžete projít nebo posadit na místě připomínající zahradu **italského typu**. Pomocí cihlových zídek jsou zde vytvořeny jakési **terasy**, které návštěvníci mohou znát například ze **zahrady pod Pražským hradem**.

Ztracenka je protkána několika cestičkami s odpočinkovými místy s lavičkami, která jsou nečastěji vyhledávaná **k relaxaci** a pozorování nedalekého **Podskalí, Albertova či Vyšehradu**.

starou Prahu a úzce spolupracoval s dalšími významnými kubisty jako byli např. Josef Gočár a Pavel Janák. Většinu svých staveb na Novém Městě vystavěl během jediného roku 1913.

Kubismus je architektonický styl druhého desetiletí 20. století. Odvozuje svůj název od slova kubus, čili krychle, a vyjadřuje úsilí stavitele vrátit se k prostým geometrickým tvarům.

Víte, že?

Muzeum Policie:

Ochrana státu se právem řadí mezi **nejdůležitější a nejdůležitější činnosti**. Díky **Muzeu policie České republiky** máme jedinečnou možnost nahlédnout do historie obranných složek státu, seznámit s jejich náplní **práce a s technologiemi**, které v minulosti využívaly a které **napomáhají při odhalování zločinu** nadále.

Expozice

Činnost muzea Policie České republiky je především zaměřena na vývoj a samotnou

činnost **bezpečnostních sborů a složek na území naší republiky**. Sbírkou jsou věnovány období **od vzniku těchto sborů až do současnosti**. Expozice podává dokonalý **obraz činnosti ochránců státu** především díky množství vystavených exponátů, které v současné době čítají přes jeden tisíc kusů. Nalezneme zde nejen dokumenty, ale také například důležitá technická zařízení a přístroje, které **napomáhají k ochraně státu**. Některé z těchto technických zajímavostí si při **prohlídce muzea** máte možnost sami vyzkoušet.

18. Kostel Panny Marie a sv. Karla Velikého - Muzeum policie

GPS: 50°4'9.125"N, 14°25'42.635"E

Ke Karlovu 453/1, Praha 2

Otevřeno:

út – ne ... 10.00 – 17.00

Vstupné:

Dospělí 30,- Kč, děti, studenti, důchodci 10,- Kč, rodinné vstupné 50,- Kč, odpoledne pro děti 5,- Kč

Dopravní spojení:

Bus: 291 - **Dětská nemocnice Karlov** dále ulicí Ke Karlovu směrem k Nuselskému mostu

Tram: 6, 11, 56 - **Pod Karlovem** nahoru po schodech, přejít podchodem magistrálu

Tram: 7, 18, 24, 53, 55 – **Albertov** dále do ulice Albertov a stále rovně po schodech nahoru do ulice Ke Karlovu a doprava do muzea.

Podrobné informace na: <http://www.praguecityline.cz/pamatky/kostel-panny-marie-a-svateho-karla-velikeho-a-muzeum-police>

Na hoře Karlově – Mons Caroli sancti- nejvyšším místě Nového Města pražského nechal Karel IV. vybudovat kostel ke cti sv. Karla Velikého s klášteřem řeholních kanovníků sv. Augustiána. Kostel neobvyklého osmiúhelníkového půdorysu byl postaven po vzoru pohřební kaple Karla Velikého v německých Cáchách. Dne 18. září 1350 položil základní kámen k tomuto chrámu osobně Karel IV. a svatyni prý současně věnoval i vzácnou relikvii z Cách- tří zachované zuby Karla Velikého. Stavba chrámu trvala sedmadvacet let. Za husitských válek byl chrám značně poškozen a po jeho přestavbě byl zasvěcen též Panně Marii.

Dnešní kostel Panny Marie a sv. Karla Velikého je unikátní především smělou centrální gotickou klenbou o průměru 22,8 m, která se vznáší nad prostorem bez jakékoliv středové opory. K této klenbě se váže i pověst o staviteli, jenž se kvůli unikátní stavbě utopil ve Vltavě. Když bylo dílo hotovo, stavitel zapálil lešení s bedněním, což byl tehdejší způsob demontáže. Ozval se hromový rachot a všichni přítomní se dali na útěk. Stavitel usoudil, že se klenba zřítíla a v okamžité emoci ukončil svůj život. Spadla však jen dřevěná pomocná konstrukce a strop zůstal dodnes. Tak tolik pověstí, skutečnosti zůstává, že jméno mimořádného stavebníka se nedochovalo.

Kostel Panny Marie a sv. Karla Velikého

Dochoval se ale obraz z konce 17. století, na kterém je záznamně těhotná Panna Marie. Tomuto obrazu se říkalo Panna Marie Karlovská – ochránkyně těhotných žen a byla mu přisuzována zázračná moc. Chrám byl díky tomuto obrazu hojně navštěvován budoucími rodičkami, které své ochránkyni přinášely dary. Originál tohoto obrazu byl později přenesen do nedalekého kostela sv. Apolináře.

Za zmínku také stojí originální chrámová malba – freska pod kruchtou, na níž je zpodoběn Jan Žižka na koni s palcátem v ruce.

K chrámu přiléhá i někdejší augustiniánský klášter, jehož stavitelé přizpůsobili ambit kláštera symetrii centrální lodi sousedního kostela. V budově tohoto bývalého kláštera je dnes Muzeum Policie ČR. K jeho návštěvě doporučujeme především nedělní odpoledne, kdy probíhají prohlídky kostela s výkladem.

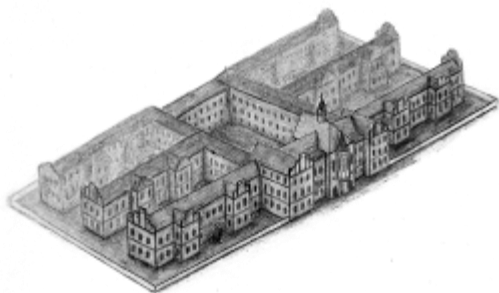
19. Nemocnice u Apolináře

GPS: 50°4'17.003"N, 14°25'35.673"E
Apolinářská 441/18, Praha 2

Otevřeno:
můžete nahlédnout do interiéru, dodnes funkční porodnice

Dopravní spojení:
Tram: 18, 24, 53, 55 – Botanická zahrada – odtud nahoru Apolinářskou ulicí
Bus: 291 – Apolinářská

Podrobné informace na: <http://www.praquecityline.cz/pamatky/nemocnice-u-apolinare>

Budova nemocnice U Apolináře byla vystavěna jako moderní porodnice na popud hraběte Františka Thun-Hohensteina z důvodu nevyhovujících hygienických podmínek stávajících

Nemocnice sv. Apolináře

cihel a sokl a kružby kolem oken jsou kamenné. Dodnes je tato známá stavba pokládána za jeden z nejzdařilejších novogotických objektů u nás, plně dostačuje parametrům porodnictví současnosti a je obdivována odborníky z oboru lékařství i architektury.

20. Kostel sv. Apolináře

GPS: 50°4'14.988"N, 14°25'25.365"E
Apolinářská 443/10, Praha 2

Otevřeno:
při bohoslužbách

Dopravní spojení:
Tram: 18, 24, 53, 55 – Botanická zahrada – odtud nahoru Apolinářskou ulicí
Bus: 291 – Apolinářská

Podrobné informace na: <http://www.praquecityline.cz/pamatky/kostel-sv-apolinare>

zařízení v Praze. Pro vypracování projektu měl hrabě šťastnou ruku a pověřil jím českého architekta Josefa Hlávku. Ten po prostudování lékařské literatury o porodnictví navrhl čtvercový půdorys objektu se čtyřkřídlým jádrem a s obdélným vnitřním nádvořím. Moderní pavilonový systém umožňoval v případě potřeby jednotlivá oddělení zcela izolovat. Byla zde zřízena i dvě luxusní tajná oddělení se zvláštními vchody přímo z ulice, kde mohly urozené slečny a paní v tajnosti porodit. Fasáda porodnice je z režných

Víte, že?

Podzemní kryt Folimanka

Za pancéřovými vraty v ulici Pod Karlovem se nachází **rozsáhlé bludiště** chodeb a místností. Kryt byl vybudován v režimu **přísného utajení** v období studené války jako útočiště pro **civilní obyvatelstvo** v případě ohrožení. Kromě samotného objektu si můžete prohlédnout **expozici**, která představuje další velké kryty **civilní ochrany** na území Prahy.

Podzemní kryt vznikl na přelomu padesátých a šedesátých let 20. století má vlastní studny, toalety a ošetřovnu, samostatný agregát zajišťuje osvětlení a vytápění, větrání probíhá pomocí přetlaku. Chodby jsou v součtu dlouhé 125 metrů a rozlohou 1 332 m² je největším krytem v Praze 2. Kapacita krytu je 1300 osob, zásoby by umožnily lidem přežít po dobu 72 hodin. Bunkr je v dobrém technickém stavu a v případě nebezpečí by mohl okamžitě sloužit původnímu účelu.

Podzemní kryt Folimanka

Kostel stojí na návrší, kterému se historicky říkalo Větrov. Je jednodílná gotická bazilika, která byla vybudována mezi lety 1362 - 1390 z rozkazu císaře Karla IV. pro kapitolu přenesenou sem ze Sadské. Při chrámu stála škola, kde

v předvečer své smrti za husitských bouří roku 1419 pobýval Václav IV. se svým dvorem. V roce 1420 se tato místa stala přístřeškem pro východočeské Orebity, kteří obléhali Vyšehrad a byla téměř vyplněna. Dodnes se v tomto chrámu zachovaly jen zbytky gotických nástěnných maleb zpodobňující Krista, Madonu a apoštoly z konce 14. století. V interiéru také najdeme mnohé barokní památky, které sem byly přeneseny ze zrušeného kláštera na Karlově. Mimo jiné i zázračný obraz, namalovaný roku 1697 Janem Jiřím Heinschem, vyobrazující Pannu Marii Karlovarskou, která je patronkou těhotných žen. V letech 1893 – 1898 byl chrám regotizován architektem Josefem Mockerem.

Z historie chrámu sv. Apolináře je zajímavá i etapa spojená s porodnicí. V barokní budově bývalého kanovnického domu byla r. 1789 otevřena veřejná porodnice. Vedly se tu anonymní porody a byl zde i naleznec, kde mohly osamělé

Víte, že?

Architekt Josef Hlávka (1831–1908)

byl jedním z **nejúspěšnějších českých podnikatelů** druhé poloviny 19. století v Rakousku-Uhersku, stavitel vídeňské opery, **významný mecenáš, zakladatel a první prezident České akademie věd**. Byl velmi úspěšný odborník, nejen díky svému nadání, ale také díky zodpovědnosti, profesionalitě a preciznosti své práce. Vinou pracovního vypětí došlo u Hlávky v osmatřiceti letech k úplnému ochrnutí a takřka ztrátě zraku, což mu dočasně znemožnilo provozovat stavitelskou profesi. O to více se začal věnovat úvahám o využití svého nashromážděného bohatství. Mecenášský věhlas získal svým dokonale promyšleným programem zaměřeným, především na kulturu a vzdělanost českého národa. Již založení České akademie v tehdy převážně německy

mluvící Praze byl mistrovský diplomatický počín. Císař František Josef se na zakládací listinu akademie dokonce podepsal poprvé a naposledy česky a ještě na ni přispěl značným finančním obnosem. Dalším jeho velmi **významným činem bylo vybudování ubytovacího komplexu pro více než 200 nemajetných, zato nadaných a pilných českých studentů** v Jenštejnské ulici na Zderaze. Tato kolej dnes slouží studentům Českého vysokého učení technického. Když bezdětný Josef Hlávka ve svých 77 letech umírá, zanechává po sobě českému národu majetek za neuvěřitelných **7 000 000 tehdejších korun** (dnes přes 2 miliardy Kč). Celý majetek odkázal své nadaci, která přežila jak nacismus, tak socialismus a do dnešních dnů plní velkou část Hlávkovu odkazu. Je to nejstarší nadace s nepřerušenu kontinuitou u nás.

a chudé ženy své dítě odložit. Budova se ovšem stávala z hygienického i prostorového hlediska nevyhovující a proto byla r.1867 zahájena stavba moderní Královské české zemské porodnice U Apolináře, o které jsme je již zmiňovali.

Kostel s. Apolináře

21. Hrdličkovo muzeum člověka

GPS: 50°4'20.192"N, 14°25'27.519"E

Viničná 7, Praha 2

Otevřeno:

leden – červen, září – prosinec: pro veřejnost každou středu 10 – 17 v ostatní pracovní dny jsou prohlídky pouze pro předem objednané skupiny (tel. 724 039 933)

muzeum je zavřeno o víkendech, svátcích a univerzitních prázdninách

Vstupné:

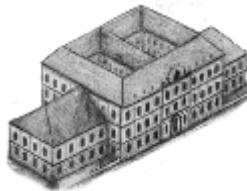
jednotně 50,- Kč

Dopravní spojení:

Metro linka C – I.P.Pavlova dále ulicí Kateřinská a Viničná

Bus: 291 – Větrov nebo Na Bojišti

Podrobné informace na: <http://www.praquecityline.cz/pamatky/hrdlickovo-muzeum-cloveka>

Znáte dobře svoje předky? Nemyslíme tím vaše rodiče či prarodiče, ale homonidy, kteří žili na naší zemi tisíce až miliony let před námi. Pokud ne, tak zde se můžete seznámit s naší evoluční historií.

Muzeum pojmenované po svém zakladateli, významném světovém antropologovi Dr. Aleši Hrdličkovi, bylo otevřeno 22. září 1937 v prostorách Antropologického ústavu Univerzity Karlovy na Albertově. Jeho vznik byl značně podpořen prezidentem T. G. Masarykem a měl za cíl pomoci rozvoji antropologie v novém Československu. Dr. Hrdlička k tomuto účelu zřídil fond, který podporoval provoz a vědeckou činnost muzea, věnoval muzeu vysoké finanční prostředky ve výši 1 milion korun a věnoval i některé vystavovací exponáty. Koncipovaný program muzea se tehdy zabýval člověkem v celé šíři, zvláště důraz byl kladen na vývoj člověka a jeho etnickou variabilitu, což Dr. Hrdlička velmi podpořil svými antropologickými cestami a objevy. K Hrdličkovým nejvýznamnější pracím patří studium severoamerických indiánů. Po řadě výprav do Číny, Mongolska a na Sibiř a následném antropologickém výzkumu v Severní Americe dokázal, že eskymácké i indiánské kmeny mají společný původ v oblasti dnešního Mongolska a rozšířily se po Americe cestou z Aljašky.

Dnes má muzeum charakter univerzitní sbírky a je rozděleno

Hrdličkovo muzeum člověka

Víte, že?

Jedová chýše – doupe pražské Galérky

Díváci televizního seriálu **Hříšní lidé města pražského** si jistě při sledování svého oblíbeného filmu několikrát položili otázku, ve kterých místech se nacházelo **doupe pražské „Galérky“**, známé jako **Jedová chýše**. Filmaři si krčmu opravdu nevymysleli.

Kde stávala Jedová chýše?

Proslulá krčma, zvaná **Jedová chýše** se nacházela na pražském Větrově. Už od 14. století patřilo **okolí svatého Apolináře** a nedaleká osada Rybník k místům, kterým se lidé v noci raději obloukem vyhýbali. Často zde v temných zákoutích **docházelo k přepadávání a dokonce i k vraždění lidí**. Jedová chýše tu podle starých pramenů stávala od třináctého století. Dokonce do ní i čas od času tajně zavítal **sám král Václav IV.** Krčma stávala v Apolinářské ulici nad místním kostelem.

Doupe lékařů a kriminálníků

Hospoda byla **oblíbená hlavně u studentů**, kteří nedaleko odtud studovali medicínu. Protože byli často spojováni s přípravou různých léků a jedů, velmi rychle se uchytil název **Jedová chýše**. Pravidelně se zde prý pořádaly **jodofomové věnečky**, kterých se kromě

studentů účastnili i profesori z nedalekých lékařských ústavů. Lidé do chýše přicházeli za tancem a zábavou. Pravidelně se tu pořádaly **vuřtové hody, přebory v kuželkách** i lidové koncerty. Kromě toho se v krčmě často scházela i **řada kriminálních živlů**.

Privázané lžice kvůli zlodějům

Hospoda často měnila své majitele. Především tehdy, když některý z majitelů **kvůli zlodějským partickám zkrachoval**. Traduje se, že jeden z majitelů dokonce musel **přivazovat lžice na řetízky** a aby nikdo neukradl **otvory**, do kterých se jídlo servirovalo. Údajně do Jedové chýše **docházeli i nosiči mrtvol**, kteří se zde i s nebožtíky zastavovali na pivo. Dochovala se historka, podle které nechtěla s jedním z nosičů žádná dívka tančit, tak nosič otevřel **truhlu s ženskou mrtvolou**, a tančil s ní.

Jedová chýše dnes

Posledním majitelem Jedové chýše byl **profesor Heveroch**, který dal krčmu ještě před začátkem **II. světové války zbourat**. Na jejím místě si nechal postavit nový dům, před kterým dosud stojí **kamenná socha svatého Vojtěcha**, která zde stávala i v dobách slávy proslulého **doupe pražského podsvětí**.

do dvou oddělení, na část muzeální, která je přístupná veřejnosti a na depozitář určený pro studijní účely. V muzeu je umístěno přibližně čtyři tisíce exponátů, z nichž řada je unikátních. Najdete zde sbírku odlišit obličejových masek a hlav severoamerických indiánů, sbírku obličejových odlitků kmene Pygmejů, kolekce uměle deformovaných lebek bolivijských indiánů nebo několik tisíc let staré mumie z Egypta s ukázkami mumifikace. Významná je také sbírka věnovaná evoluci člověka a kostních patologií.

22. Michnův letohrádek - Muzeum Antonína Dvořáka

GPS: 50°4'25.346"N, 14°25'36.962"E

Ke Karlovu 20, Praha 2

Otevřeno:

sezonní – platí od dubna do září:

Út. St., Pá, So, Ne: 10.00–13.30 a 14.00–17.00

Čt: 11.00–15.30 a 16.00–19.00

mimosezonní – platí od října do března:

Úterý–Neděle: 10.00–13.30 a 14.00–17.00

Vstupné:

Základní: 50 Kč, Snížené: 25 Kč pro seniory (nad 60 let), držitele průkazů ZTP, děti 6–15 let, studenty SŠ a VŠ po předložení studijního průkazu, Rodinné: 90 Kč (max. 4 osoby, max. 2 dospělí)
Školní výpravy s pedagogickým doprovodem: 10 Kč/os.

Dopravní spojení:

Metro linka C – I.P.Pavlova dále ulicí Kateřinská a Viničná

Bus: 291 – Větrov nebo Na Bojišti

Podrobné informace na: <http://www.praguecityline.cz/pamatky/michnuv-letohradek>

Tento jednopatrový barokní objekt je pravděpodobně první stavbou architekta Kiliána Ignáce Dientzenhofera v Praze. Postavil jej v letech 1715 – 1720 pro hraběte Jana Václava Michnu z Vacínova po svém návratu z desetiletého studia architektury v Itálii. Půvabná vilka je zbudována v rozměrech 10 x 15 metrů, se schodištěm do patra, v němž se nachází sál s freskami od Jana Ferdinanda Schora. Najdeme zde zobrazení Apollóna, boha slunce a světla s planoucí pochodní na okřídleném Pegasu, Smrt Archimedovu, Orfeu, který okouzluje zvěř hrou na lyru, Alexandra Velikého, Michelangela a četné jiné osobnosti. Zahradu zdobí sochy z dílny Matyáše Bernarda Brauna. Dvě pískovcová sousoší představující roční období doplňují dekorativní vázy a postavy satyrů.

Kromě architektonické hodnoty letohrádku je zajímavá i jeho historie. Hrabě Michna toto sídlo záhy po dostavbě prodává. A od této doby se jeho majitelé rychle střídají. Na počátku 19. století letohrádek patří Josefu Veithovi a schází se zde učená společnost. O pár let později mu hrozí zánik. V roce 1826 zde vzniká restaurace, která propůjčila zámečku jeho druhé jméno „Amerika“ a v roce 1843 již pustnoucí parcelu kupuje obec. Ta ji nejprve využívá pro dobytčí trhy, následně pak rozprodává pro výstavbu nových domů. Od roku 1890 tu pak sídlilo dívčí gymnázium Minerva, jehož vznik inspirovala Eliška Krásnohorská. Počátkem 20. století tuto nevšední stavbu od jeho neuspořádaného osudu zachránil Spolek pro postavení pomníku Antonína Dvořáka a v roce 1932 byla v letohrádku otevřena první expozice o skladatelově díle a životě.

V letohrádku tedy dnes najdete muzeum českého hudebního skladatele Antonína Dvořáka (1841 – 1904). Vystavené rukopisy, fotografie a dokumenty jej představují jako skla-

datele a pedagoga, který v Čechách vychoval celou skladatelkou generaci a několik let úspěšně působil v New Yorku.

23. Bývalý kostel a klášter sv. Kateřiny

GPS: 50°4'25.346"N, 14°25'36.962"E
Kateřinská 30, Praha 2

Otevřeno:
přiležitostně

Dopravní spojení:
Metro linka C – I.P. Pavlova dále ulicí Kateřinská a Viničná
Bus: 291 – Větrov nebo Na Bojišti

Podrobné informace na: <http://www.praguecityline.cz/pamatky/kostel-sv-kateriny>

Na popud Karla IV., který r. 1332 v den svátku sv. Kateřiny zvítězil v bitvě u San Felice, byl v Praze, postaven klášter a jediný kostel zasvěcený jeho oblíbené svaté Kateřině. Tato krásná a vzdělaná křesťanka královského původu vytvrval odmítala manželské nabídky pohanských šlechticů a svou výmluvností obrátila na víru 50 pohanských filozofů. Nako- nec byla na rozkaz římského císaře po krutém mučení sřata. Později se stala patronkou filozofů a studentů, řečníků a knihovníků.

Ze stavby, která byla v letech 1355 - 67 vybudována pro řád obutých augustiniánků, se v původní podobě zachovalo jen velmi málo. Roku 1420 byl klášter vypálen husity. Při jejich

plenění nečekaně spadl štít chrámu a 27 z nich pohřbil pod svými troskami. Z této doby se dochovala pouze vysoká, dole čtyřhranná a v horní části osmiboká věž kostela zvaná „pražský minaret“. Augustiniánky časem vymřely a klášter s kostelem přešel do vlastnictví mužské linie tohoto řádu. To ho nechali v letech 1718 – 1730 zrekonstruovat nadaným architektem Františkem Maximiliánem Kaňkou, který vystavěl dnešní trojkřídlou budovu kláštera. O něco později v letech 1737 – 1741 byl barokně přestavěn i kostel sv. Kateřiny podle projektu Kiliána Ignáce Dientzenhofera. Kostel je považován za jedno z nejkrásnějších děl pražského vrcholného a pozdního baroka. Vnitřek kostela vyniká nádhernými barokními nástrojnými freskami, obklopenými bohatou štukaturou od Bernarda Spinettiho. Fresky, představující výjevy ze života sv. Kateřiny, sv. Augustina a sv. Mikuláše Tolentinského, maloval Václav Vavřinec Reiner.

Ústřední freska zachycuje učenou disputaci sv. Kateřiny s pohanskými mudrci. Soubor soch Františka Ignáce Weisse zdobí oltáře, kazatelnu i varhany. Představují mimořádně hodnotnou kolekci pozdně barokního řezbářství.

Dekretem Josefa II. v r. 1784 byly kostel i klášter zrušeny a následně odsvěceny. Do objektu byl umístěn vojenský výchovný ústav, který zde byl do r. 1822. Tehdy došlo ke značným ztrátám na uměleckých památkách, byly zničeny obrazy, sochy i varhany. Ve 20. letech 19. století byla v klášteře umístěna filiálka pražského blázince tzv. Irrenhaus s kapacitou 250 nemocných. Tehdy se zde pacienti dělili na čtyři skupiny: muže, ženy a na blázny klidné a neklidné. Od té doby se již mnohé změnilo, ale proslulá psychiatrická léčebna se mezi klášterními zdmi nachází dodnes. Zemřel zde např. Bedřich Smetana. A také bychom neměli zapomenout na úsměvnou historiku Jaroslava Haška, autora postavy Švejka. Dle dobových zápisků byl Hašek nalezen, jak je hluboce skloněn přes kamenné hrazení Karlova mostu. Hašek tam notně ulevoval svému žaludku. Naneštěstí obezřetní lidé, kteří byli této scénce přítomni, ihned zavolali pomoc a údajného „sebevraha“ odvezli na pozorování sem do psychiatrické léčebny. Haškovy místní zážitky se pak odrazily v příbězích populárního Švejka a mnohé z nás bavi dodnes. Kolem kostela se nachází Kateřinská zahrada, která se v posledních letech mění v příjemné odpočinkové místo.

Kostel sv. Kateřiny

Nenechte si ujít

[Železná opona](#)

Pamatujete pevnost Boyard? Komnaty plné pavouků a hadů? Ty Vás zde sice nečekají, ale můžete se těšit na místnost plnou hádanek a logických, mechanických i elektronických rébusů

24. Rotunda sv. Longina

GPS: 50°4'25.346"N, 14°25'36.962"E

Na Rybníčku, Praha 2

Otevřeno:

příležitostně

Dopravní spojení:

Metro linka C – I.P.Pavlova dále ulicí Ječná

Podrobné informace na: <http://www.praquecityline.cz/pamatky/rotunda-sv-longina>

Románské rotundy patří mezi nejstarší architektonické památky Prahy a zároveň jsou jedinečným svědectvím o dávném osídlení pásma podél Vltavy. V Praze se dochovaly tři. Rotunda sv. Kříže, sv. Martina a sv. Longina. Nejmenší a druhou nejstarší je právě rotunda sv. Longina. Podle pověsti prý byla původně pohanskou svatyní a teprve příchod křesťanství ji změnil v katolický

kostelík. Dle historických pramenů byla postavena v první polovině 12. století a sloužila jako farní kostelík starobylé osady Rybníček. Byla obklopena hřbitovem, užívaným za moru a pro cizince.

Rotunda byla nejprve vysvěcena sv. Štěpánovi, ale poté co o pár kroků dál nechal Karel IV. založit nový farní kostel sv. Štěpána, bylo změněno i zasvěcení rotundy na počest sv. Longina, jehož ostatky Karel IV. přivezl z jedné ze svých cest po Itálii. Sv. Longin byl římský voják, který o Velkém pátku probodl Kristovi srdce oštěpem. Poté však svého činu hluboce litoval, utekl z vojska a žil desítky let jako poustevník, než byl vypátrán a popraven.

V roce 1783 byla rotunda na základě nařízení Josefa II. zrušena a stalo se z ní skladiště kostelního nářadí. V polovině 19. století při výstavbě nové ulice Na Rybníčku měla být zbořena, ale Společnost Národního muzea v čele s Františkem Palackým se zasadila o její záchranu. V letech 1929 - 34 byla důkladně opravena. Tehdy byly odkryty románské sloupy, pilíře lucerny, vítězný oblouk původní románské apsidy a rekonstruován barokní oltář z roku 1762 se skupinou sv. Kříže a sv. Longina.

Rotunda tvoří také jednu z astronomických zajímavostí Prahy. Její spojnice s rotundou sv. Kříže na Starém Městě,

s Malostranskou mosteckou věží a s chrámem sv. Víta ukazuje azimut letního a zimního slunovratu platný pro 11. a 12. století. Tomu odpovídalo i původní zasvěcení koncových bodů přímkou. Sv. Štěpán slaví 26. prosince, tedy nedlouho po zimním slunovratu a sv. Vít 15. června, nedlouho před slunovratem letním.

25. Kostel sv. Štěpána

GPS: 50°4'33.96"N, 14°25'27.84"E

Štěpánská, Praha 2

Otevřeno:

v době bohoslužeb

Dopravní spojení:

Metro – Linka B, Výstup Karlovo náměstí – dále Žitnou ulicí směrem nahoru do ulice Štěpánská

Tram: 4, 6, 10, 16, 22, 51, 56, 57, 59 – Štěpánská

Bus: 510 – Štěpánská

Podrobné informace na: <http://www.praquecityline.cz/pamatky/kostel-sv-stepana>

Kostel sv. Štěpána byl postaven mezi léty 1351 – 1401 jako hlavní farní chrám horního Nového Města a patří mezi

Nenechte si ujít

[MindMaze](#)

Pamatujete pevnost Boyard? Komnaty plné pavouků a hadů? Ty Vás zde sice nečekají, ale můžete se těšit na místnost plnou hádanek a logických, mechanických i elektronických rébusů

chrámy, které sehrály významnou roli v době husitské. Je zde pohřben významný český sochař Matyáš Bernard Braun. Současná podoba kostela vychází z novogotické úpravy Josefem Mockerem. Uvnitř chrámu je zachována původní gotická architektura doplněná renesanční varhaní kruchtou. Oltáře jsou vyzdobeny obrazy Karla Škréty a Václava Vavřince Reinera. Za

kostelem stojí pozdně gotická zvonice z let 1600 – 1605.

Kostel je také významný pro dějiny české hudby. Ředitelem kůru byl Zdeněk Fibich a svatbu zde měli tři velcí čeští skladatelé – Bedřich Smetana, Antonín Dvořák a Josef Suk. Když se vrátíme do období husitství, tak právě zde se zastavilo historické procesí roku 1419 vedené Janem Želivským těsně před tím, než došlo k známé pražské defenestraci, která měla za následek rozžehnutí husitských bouří v celých Čechách. Důvodem, proč se procesí při své cestě od chrámu Panny Marie Sněžné zastavilo právě tady, byla skutečnost, že Jan Želivský zde dlouhou dobu působil jako kazatel. A jak to s Janem Želivským dopadlo? Tři roky poté jej konšelé vlákali na Staroměstskou radnici a zde nechali popravit. Těchto pět zrádných konšelů vzápětí Janovu smrt také zaplatilo životem.

Kostel sv. Štěpána

A ještě něco navíc.....

Kostel sv. Ludmily

Náměstí Míru, Praha 2 - Vyšehrad

Otevřeno:

otevřeno v době bohoslužeb

Novogotický kostel sv. Ludmily, který tvoří dominantu náměstí Míru, byl postaven podle projektu architekta Josefa Mockera v letech 1888 – 1892 takřka na zelené louce. Na místě stavby byly ještě v roce 1884 lány žita, pak cirkus a zvěřinec. Stavba pokračovala velmi rychle. Roku 1892 navštívil Královské Vinohrady a stavbu chrámu sám císař

František Josef I., což zachycují i dobové fotografie. Na chrám i proto přispěla kabinetní kancelář z Vídně. Stavbu financovala též vinohradská obec. Po dostavbě vysvětil kostel v roce 1893 pražský arcibiskup kardinál František Schönborn a poté byly do chrámu obřadně přeneseny ostatky sv. Ludmily a sv. Václava.

Dvě věže vysoké 60 metrů jsou jako dvě ruce sepaté k modlitbě. Kostel je novogotická basilika - trojlodní s transeptem - příční lodí ve tvaru kříže. Každá z věží nese dva zvony a má v průčelí vysoký trojúhelníkový štít osazený hodinami. Nad vysokým vstupním schodištěm je hlavní portál a nad ním v tympanonu tesaný reliéf Krista se svatým Václavem a Ludmilou od Josefa Václava Myslbeka a emblémy evangelistů od Jana Čapka. Ve štítech hlavní a

vedlejší lodi jsou sochy českých patronů: Svatá Ludmila od Ludvíka Šimka, Cyril a Metoděj od Bernarda Seelinga, Svatý Prokop od Františka Hergessela a Svatý Vojtěch od Antonína Procházky. Ve středu chrámu je sanctusová věžička. Interiér chrámu poutá svou barevnou krásou i námětovým bohatstvím.

Autorem bohaté polychromie uvnitř je Jan Jobst, barevná okna s postavami světců byla vytvořena podle kartónů Fratiška Sequense, Františka Ženíška, Adolfa Liebschera a Františka Urbana. Některá okna byla za 2. světové války zničena při náletu na Prahu a později byla vhodně nahrazena novými. Tento chrám bývá považován za jednu z nejkrásnějších staveb období Novogotiky v Evropě.

Havlíckovy sady - Groebovka

GPS: 50°4'9.366"N, 14°26'40.790"E
Havlíckovy sady 58/XII, Praha 2

Otevřeno:

září – duben: denně 6 - 22

květen – srpen: denně 6 – 24

Dopravní spojení:

tram. č: 4, 22, 57, 59, zastávka Jana Masaryka dále ulicí Francouzská, Máchova a do ulice Rybalkova. Zde je vstup do Havlíckových sadů. Ze stanice nádraží Vršovice ulicí U vršovického nádraží přes můstek na druhou stranu Botiče, vchod do zahrady vlevo (celkem cca 100 m).

Podrobné informace na: <http://www.praguecityline.cz/prazske-pamatky/havlickovy-sady-grebovka-popis-parku>

Grobova vila

Jednou z nejkrásnějších částí Prahy 2 jsou Havlíčkovy sady s Gröbovou vilou. Proto do našeho průvodce toto místo také zařadíme, i když je od námi vytyčené trasy

Prague City Line Praha 2 vzdálené 15 minut svižnou chůzí.

Havlíčkovy sady jsou posledním místem Prahy, kde dodnes dodržují nařízení Karla IV. o zakládání vinic na návrších. První příkaz tohoto druhu vyšel roku 1358 a víno se zde od té doby pěstuje dodnes. Roku 1870 koupil tuto oblast pražský průmyslník Moritz Gröbe, společník firem Lanna a Šebek, které držely prim v železničních spojích, v budování tratí a v produkci železa v Čechách. Gröbe při budování svého letního sídla spojil dva původní hospodářské statky a zřídil dle tehdejší módy anglický park, umělé skalky, jeskyně a kašnu se sochou Neptuna. Skalky a jeskyně se dochovaly dodnes. Pro stavbu své vily si pak vybral jednoho z nejlepších architektů své doby Antonína Barvitiuse, interiéry pak navrhoval architekt Josef Schulz. Po deseti letech budování Moritz Gröbe umírá a jeho dědicové vilu pronajímají císařské rodině Habsburků. Z dochovaných materiálů víme, že zde pobývala princezna Alžběta, dcera korunního prince Rudolfa a vnučka císaře Františka Josefa I., se svým manželem Karlem Ottou Windischgrätzem. Doba, kdy tito dva pobývali na Gröbovce je plná úsměvných historek, kterými se tehdy bavila celá Praha. Windischgrätz se zde zamiloval do české subrety Mařenky Zieglerové. Arcivévodkyně, jak praví dobové zvěsti, přistihla manžela s Mařenkou „in flagranti“ a po Mařence v návalu zlosti vystřelila. V Praze se tato událost rychle rozkřikla a dokonce jedno nuselské divadlo začal na motivy této historky uvádět lidovou hru o Mařence a rakouském nápadníkovi, která se dočkala 70-ti repríz, i když v té době bylo manželství Windischgrätze a Alžběty dávno rozvedeno.

V roce 1905 Gröbovku zakoupila pražská obec a již o rok později otevřela zahrady jako park pro veřejnost. V této době sady získávají svůj název Havlíčkovy. Pro děti zde byla zřízena někdejší největší atrakce pražských Vinohrad tzv. Vivárium. V ohradách, voliérech a akváriích zde byli chováni krokodýli, aligátoři, želvy, papoušci, klokani, opice a dokonce i lvice.

Park se ve své historii musel vypořádat s nejedním těžkým obdobím, z nichž patrně nejhorším byl rok 1945, kdy byla Gröbova vila zasažena bombou při americkém náletu na Prahu. Vila začala hořet, byly zničeny vinné sklepy, park i jeskyně. V padesátých letech byly sady rekonstruovány, ale v duchu tehdejší doby. Gröbova vila získala železobetonové stropy, pozemek získal do pronájmu svaz zahrádkářů a rozparceloval jej na malé celky. Po roce 1989 našťástí celé

sady začala spravovat městská část Prahy 2 a ta započala s jejich rozsáhlou rekonstrukcí, díky které jsou již dnes Havlíčkovy sady oázou klidu, vína a odpočinku.

V tomto místě naše vyprávění o Praze 2 a jeho nejvýznamnějších památkách končíme. Jsme rádi, že jste s námi v tomto malém putování vydrželi až do konce. To znamená, že máte Prahu 2 rádi stejně jako my. I proto Vám z této části Prahy budeme dále přinášet nové informace a zajímavosti, které budeme aktuálně publikovat na našich internetových stránkách www.praquecityline.cz

Muzea a zábava (*pod červenými čísly v mapě):

1

Dům vláčku

Na Petřinách 55, 162 00 Praha 6

Tel: + 420 774 715 391

E-mail: info@dumvlakcu.cz

www.dumvlakcu.cz

Otevírací doba: Po - Ne: 10.00 - 18.00

2

Muzeum Heydrichiády

Resslova 9a / Na Zderaze, 120 00 Praha 2

Tel: + 420 224 916 100

E-mail: eva.suvarska@pravoslavnacirkev.cz

www.pravoslavnacirkev.cz

Otevírací doba: Út - Ne: 9.00 - 17.00

3

Prague Boats

Přístaviště Čechův most, 110 00 Praha 1

Přístaviště Rašínovo nábřeží, 110 00 Praha 1

Tel: + 420 724 202 505, + 420 224 930 014, + 420 605 295 111

E-mail: pps@pragueboats.cz

www.praque-boats.cz

Otevírací doba: Po - Ne

4

Úniková hra Železná opona

Koubkova 1848/7, 120 00 Praha 2

Tel: + 420 775 627 108

E-mail: iwana@escapeironcurtain.cz

www.escapeironcurtain.cz

Otevírací doba: Po - Ne 15.15 - 22.00

5

Úniková hra MindMaze

Tyršova 9/1833, 120 00 Praha 2

Tel: + 420 773 044 318

E-mail: info@mindmaze.cz

www.mindmaze.cz

Otevírací doba: Po - Ne 10.30 - 22.00

Památky na trase:

- (1) [Novoměstská radnice,](#)
- (2) [Kostel sv. Ignáce,](#)
- (3) [České vysoké učení technické - ČVUT,](#)
- (4) [Kostel sv. Cyrila a Metoděje,](#)
- (5) [Kostel sv. Václava na Zderaze,](#)
- (6) [Tančící dům,](#)
- (7) [Jiráskův most,](#)
- (8) [Palackého most,](#)
- (9) [Faustův dům,](#)
- (10) [Emauzy,](#)
- (11) [Kostel sv. Jana na Skalce,](#)
- (12) [Botanická zahrada,](#)
- (13) [Zitkovy sady,](#)
- (14) [Podskalská celnice na Výtoni,](#)
- (15) [Železniční most,](#)
- (16) [Vyšehrad,](#)
- (17) [Kubistické domy,](#)
- (18) [Kostel Panny Marie a sv. Karla Velikého,](#)
- (19) [Nemocnice u Apolináře,](#)
- (20) [Kostel sv. Apolináře,](#)
- (21) [Hrdličkovo muzeum člověka,](#)
- (22) [Michnův letohrádek - Muzeum Antonína Dvořáka,](#)
- (23) [Bývalý kostel a klášter sv. Kateřiny,](#)
- (24) [Rotunda sv. Longina,](#)
- (25) [Kostel sv. Štěpána,](#)

...o našem čertovi

Známe vyšehradské strašidlo, které nás provázelo kvízem je možné vysvobodit

Vzteklý vyšehradský čert

Místo výskytu: Vyšehrad

Čas: každý lichý pátek o půlnoci
Nebezpečnost: není nebezpečný jen vzteklý

Vysvobození: až se mu podaří slepít sloup

V čerstvě postaveném vyšehradském chrámu Sv. Petra a Pavla sloužil kněz, který si víc než svých oveček vážil karbanu. Zanedlouho propadl té vášni úplně. A jak už to bývá, s čím větším zápallem hrál, tím víc prohrával, neboť čert mu nahlížel přes rameno a vedl ho tam, kde ho chtěl mít. Mnich se ocitl zakrátko ve veliké nouzi, a když mu zase jednoho dne karta nevycházela a nevycházela, zle se rozlítil a v návalu hněvu přivolal na pomoc samotného vládce pekel. Čert už na tu chvíli netrpělivě čekal, a tak se ti dva bez nesnázi domluvili. Karbaník dostal peníze, upsal pekelníkovi duši a ten, aby mu dal podle pekelných pravidel ještě poslední šanci na záchranu duše a protože nebyl žádný troškař, tak mu slíbil, že přinese žulový sloup petrského chrámu v Římě.

Konečné podmínky vzájemné úmluvy zněly takto: „jestliže čert přinese sloup dřív než kněz odslouží na Vyšehradě mši duše hříšníkova bude navždycky ztracena, jestliže však se na své vzdušné pouť opozdí a nevrátí se včas, bude to znamenat, že nedodržel slib a kněz se zachrání před ohněm pekelným.“

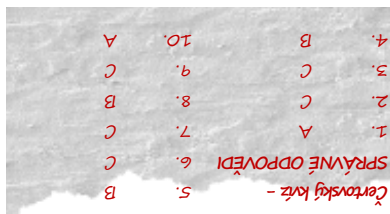
Pekelník se svému nápadu zasmál a jakmile se pobleďly boží sluha objevil před oltářem, vznesl se vzhůru do oblak a jako šíp odletěl k jihu.

Čert ale přecenil své síly, sloup byl těžký a při cestě zpět mu několikrát spadl do moře a než se mu jej i za pomoci kouzel podařilo vylovit, zdržel se tolik, že doletěl nad Vyšehrad právě ve chvíli, když kněz dočetl poslední slovo - tedy amen.

Čert pochopil, že sázku prohrál, ve zlosti mrštil sloupem na střechu kostela a se skřípěním zubů se vrátil ke svým ohnům pekelným. Sloup proletěl střechou a padl na kamennou podlahu tak prudce, že se rozlomil na tři kusy.

Sloup ležel na podlaze vyšehradského kostela dlouho. Až mnohem, mnohem později ho dvanáct nejsilnějších pražských dělostřelců přeneslo z příkazu císaře Josefa II. na severní část hřbitova, kde zarůstal travou až do roku 1888. Tehdy ho přemístili do vyšehradských sadů, kde je dodnes. Za horkých letních dnů prý páchne sírou a ohněm pekelným. A čert se tu objevuje každý lichý pátek, snaží se jednotlivé kusy sloupu slepit a spílá sv. Petrovi, který prý měl také v jeho neúspěchu prsty.

Pokud tedy nebudete moct či chtít ten jeho řev poslouchat, nebo se vám ho jednoduše zželel, pomozte mu sloup slepit.

1
20%

6

2

3

1

2

7

5

4

2

8

9

13

10

11

14

12

14

18

15

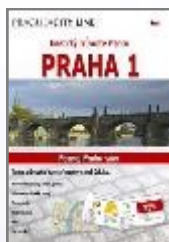
17

16

VYŠEHRAD

více na www.praguecityline.cz

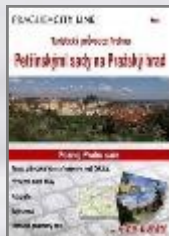
[PRAGUE CITY LINE - PRAHA 1](#)

- Praha 1 stále patří mezi **nejlákavější** části celé Prahy. Asi nikde jinde nenajdete takovou **koncentraci historických památek** a míst, kde na vás dýchá historie a romantika dávno **zašlých časů**.

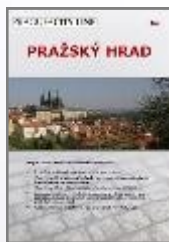
[PRAGUE CITY LINE - Praha 3](#)

Žižkov býval a možná i dnes je svéráznou městskou čtvrtí Prahy. Žižkováci jsou stále na svoji čtvrt hrdí a žijí si svým poklidným kavárenským životem, v ulicích se poznávají, zdraví, popovídají, vypijí pivko.

[PRAGUE CITY LINE - PETŘÍNSKÝMI SADY NA PRAŽSKÝ HRAD](#)

- tato pro mnohé nejomantičtější trasa v Praze vás provede **nejkrásnější** částí pražského vrchu **Petřín**, neminete Petřínskou rozhlednu, Bludiště, Růžový sad ani Strahovský klášter. Projdete místy s nejkrásnějšími výhledy na Prahu.

[PRAGUE CITY LINE - PRAŽSKÝ HRAD](#)

- Pražský hrad patří mezi **nejkrásnější** a **nejrozlehlejší památky** Prahy. Pojďme společně navštívit místo spojené s bájnými knížaty, králi a prezidenty. Místo, kde se utvářely dějiny našeho státu.

[PRAGUE CITY LINE - PRAHOU BEZ BARIÉR](#)

- Praha je považována ze jedno z nejkrásnějších historických měst celé Evropy, ale pro bezbariérové cestování často znamená mnoho komplikací. Sestavili jsme průvodce **10 -ti podrobně popsaných bezbariérových tras** Prahou.

[PRAGUE CITY LINE - CESTUJEME BEZ BARIÉR PO ČECHÁCH](#)

- Publikace je zaměřena na oblast turistiky vozíčkářů a zpřístupňování informací o bezbariérovém cestování po České republice. Publikace obsahuje **10 bezbariérových tras**, které sestavili samotní vozíčkáři.

Stahujte sami !

kontakt: ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU o.s.

Jagellonská 2428 /17

130 00 Praha 3

Telefon: +420 602 287 855

E-mail: info@praguecityline.cz

www.praguecityline.cz